

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 212. sz. 1943. szeptember 19 vasárnap

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Kötelesség...

Három évtized munkáját, eredményét tette le nemrég a magyar ifjúság nagy mozgalma, a magyar cserkészlet a nemzet oltárára az ünnep és emelkedés napjain. Nem hivalkodó önmagát mutogatással, hanem úgy, ahogy kötelessége teljesítéséről szokott beszámolni. Ime harmincéves harcolniakarásuk, munkájuk eredménye. Nem magukért tették, magyarságukért! Nem várnak jutalmat érte, csak részt kérnek az új feladatokból és megbecsülést, hiszen eddig is igénytelen, egyszerű munkásai voltak a magyar élet nagy közös céljainak. Kötelességük volt...

Azért dolgoztak a magyar fiúk tizezei, azért mondtak oly gyakran az éjet kicsinyes kényelméről, mert úgy érezték, kötelességük löbbit áldozni, kötelességük minden alkalmat megragadni, hogy napról napra közelebb jussanak az emberebb ember és magyarabb magyar eszménye felé.

Ezt a tudatot nevelte bele a magyar ifjúság lelkébe a cserkészmozgalom. Dolgozod kötelesség! Az önként vállalt munka teljesítése becsületheli kötelesség. Ezért jöttél közénk, erre tétted fogadalmat. Jutalmat ne várj érte, jutalmad az, hogy dolgozhatsz.

És ment a munka. A magyar ifjúság megmutatta, hogy meg tud állni a saját lábán, hogy él benne öseink öröksége, a szabad akarat, a szabad tett egy nagy cél szolgálatában. A magyar cserkész nem szavakkal, hanem tettekkel bizonyította be életrevalóságát. Ott volt mindenütt, ahol jó munkát kellett végezni.

Tesavéri közösségben dolgozott együtt a diák és iparosfiú. Közös feladatok egyesítették őket a nagy magyar célok szolgálatában.

Különbséget csak egy jelentett köztük, ki hogyan teljesíti kötelességét ott, ahová a sors állította. Cserkésznek lenni a közvélemény előtt is mindig azt jelentette: többet érn, többet dolgozni.

A magyar cserkészlet megfelelt annak a várakozásnak. Az Isten, haza és honfitársaink iránti kötelesség bátor harcosaivá nevelte azokat, akik vállalták önként a cserkészlet feladatait. Nem számokra törekedett, hanem minőségre. Gondos nevelő munka által, tanfolyamok és kiképző táborok útján a magyar ifjak tizezeit készítette elő a háború és béke építési és lelki harcosaivá. Hányszor láttuk, amint ezek a fiúk forró napsütésben, vagy metsző hidegben néha összeszorított fogakkal is, de mindig ugyanazzal a lelkesedéssel végezték a maguk feladatait. Kiképző táborok nehéz próbáin keresztül, hadijátékok, gyakorlatok erőt és kitartást követelő feladataiban mindig egy cél lebegett előttük: napról napra tökéletesebbé tenni testi és lelki felelősségüket, mert ezt követeli tőlük magyarságuk, ez a kötelességük maroknyi népünkkel szemben. Ott voltak a magyar vízeken kis csónakjaikkal, maguképitette repülőgépeiken meghódították a magyar levegő birodalmát, cserkész-

Új élelmiszerjegyeket, köztük húsjegyeket is, osztanak ki

Heves támadások és ellentámadások Salerno térségében

A Calabriából visszavonuló német biztosító csapatok megteremtették a kapcsolatot a Salernónál harcoló hadosztályokkal — Az angol-szászok újabb nagy erőket tettek partra — Megkezdődött az esős időszak a keleti front déli szakaszán — Berlin kifejti az elszakadó hadmozdulatok célját — Az új bolgár kormány az eddigi politikát folytatja

Roosevelt a kongresszushoz intézett üzenetében kijelentette, hogy az olaszországin kívül más partraszállásokat is tervbevettek

Olaszország déli részén, Nápolytól és Salernónál immár tizedik napja folyó nagy csata most jut végső stádiumába. — Mindkét oldalon nagy erőfeszítés folyik, bár maga ez a csata természetesen csak egy részlete a nagy hadjáratnak, még több és súlyos ütközet várható olasz földön.

A német hadijelentés rámutat arra, hogy a salernói térségben a harcok nagyobb terjedelmet öltöttek, különösen a déli szakaszon, hol túlnyomó ellenes erőket tettek partra újabbban is. A támadások és ellentámadások váltják egymást fokozott hevességben és az angolszászok erős repülő és nehéztüzérség támogatást alkalmaztak a támadásaiknál.

Calabriát, az olasz csizma legdélibb részét a német védelem nem szándékozta tartani, onnan a biztosító csapatok visszavonultak, miután újra és újra megütköztek az előnyomuló 8.

brit hadsereggel és útjukban elpusztítottak minden forgalmi összeköttetést. Ezek a német erők elérték Salerno magasságát és megteremtették az összeköttetést a Salernónál harcoló hadosztályokkal.

Helyes volt az a feltevés, hogy a németek fővédelmi vonala Nápoly és Salerno térségéből kiindulva vonul keresztül az olasz félszigeten keleti irányban.

Berlin át érkezett angolszász jelentés azt hangsúlyozza, hogy bár a 8. brit hadsereg páncélos előosztagai érintkezésbe léptek az 5. brit hadsereggel, Clark tábornok főhadiszállásán hangsúlyozzák, hogy a Nápolyért folyó csata még nem dőlt el.

Berlinben hangoztatják, az a tény, hogy Kesselring az amerikaiak múlt napi visszavonulásával nem engedte magát, a legújabb hajóegységek ütegeinek tüzebe kényszeríteni, következtetni enged az olaszországi

német védelem mélyebben fekvő szándékaira és kétségtelenül összefüggésben áll egy magasabbrendű tervvel.

A KELETI ARCIVONAL

megrövidítésére irányuló nagyarányú hadművelet még mindig folyamatban van és ebben a pillanatban még körülbelül sem lehet meghatározni az időpontot, mikor e mozdulatok befejeződnek, illetve új arcvonal alakul ki. Német tájékozott katonai körökben tartózkodtak a helyzet részletesebb magyarázásától és megelégedtek annak a ténynek a leszögezésével, hogy a helyzet lényegesen nem változott. A lerövidített arcvonal nagyszámú csapatok felszabadulását teszi lehetővé, így az új arcvonal jelentősen megerősödött újabb tartalékok harcba vetése nélkül is. Egyébként az időjárás alakulása is kihatással lehet a helyzet további alakulására. Délen ez már meg-

is történt. A szombati német hadijelentés megemlíti, hogy az esőzések itt akadályozták a hadműveletek kifejlődését.

Berlinben hangoztatják, hogy amit a német hadvezetőség keleten véghez visz, azt a legügyesebb arcvonalrövidítő mozdulatnak kell tekinteni, amelyet a haditörténelem csak ismer. Hogy a német csapatok keleten területet adnak fel, az bizonyosságul szolgálhat arra, hogy erejükkel takarékoskodva akarják, hogy az ellenséges nyomás csak fussa ki magát és annak is bizonyossága, hogy szemmeláthatóan van erre idejük.

ROOSEVELT AMERIKAI ELNÖK

üzenetét intézett a washingtoni kongresszushoz, ami több szempontból érdekes. Elárulta, hogy az olaszországi partraszállást még Casablancában határozták el és Quebecben más partraszállásokat is tervbevettek —

rádió Morse-jelei adtak hírt szerte a nagy világba, hogy ennek a kicsiny népnek a fiai is dolgoznak és alkotnak valahol messze a népek országujtján.

Szívünk megtelt örömmel, amikor láttuk, hogy végre magyar fiúk is járják a magyar tájakat. Elviszik a város szeretét a falu népéhez, magyarságukat oda, ahol eddig oly kevesen jártak nyitott szemű, éberen örökődő magyar ifjak. Büszkéek voltunk, amint kezünkbe került egy könyv: „El-süllyedt falu a Durántúlon”-on és látnunk kellett, hogy város és falu találkozása úgy, ahogy ők csinálják, nem romantikus nagy találkozó, hanem végtelen komoly, magyar sorsunk, jövőnk szolgálatában álló áldozatos munka. Igaz magyar örömiünk csak nőtt, amikor láttuk, hogy népünk ügyéért folyó munkájuk nem merül ki „falukutatásban”, hanem faluszolgálatot végez a magyar cserkészmozgalom, telepítő filléreit rakja össze, hogy példát adhasson az egész magyar társadalomnak.

Cserkészek két kezük munkájával építenek, dolgoznak a magyar végeken, hogy megmutassák, nem a jelzavak és a teleirt papírtömegek fognak segíteni.

A magyar problémák meglátása, segítés mindenütt, ahol csak lehet, — ez volt a cserkészlet leg-szebb önként vállalt kötelessége. És hányszor szerzett becsületet a magyar névnek a külföld előtt éppen a magyar cserkész, akit egyesek nemzetköziséggel vádoltak meg! Hány és hány példát hozhatnánk elő, amelyek mind azt bizonyítják, hogy bárhol is jártak a magyar fiúk, nagyszerű sikereiken keresztül az idegen világ megtanulta becsülni a magyarság élni-akarását és élnitudását. Hatalmas nemzetek láthatták, hogy nem a milliók száma, hanem tudásunk és teljesítményeink jelölik meg igazi helyünket a világ népei között. Láthatták, hogy egy nemzetnél sem vagyunk alábbvalóak, ha kevesen vagyunk is.

Idéhem mindig kész volt a magyar cserkészlet erőt a nemzeti

célok szolgálatába állítani. Az első világháborúban már résztvettek cserkészeink a sebesültek gondozásában, azóta is felajánlották segítségüket minden nagy társadalmi megmozdulásban, amelyek sikerre nagyrészt az ők önzetlen munkájuknak köszönhető. Honpolgári kötelességeink teljesítésében ma is ők járnak elől leventebajtársikkal együtt. Nemesak a kézsültség idején, hanem a komoly veszedelem pillanataiban is bizonyították, hogy a magyar otthonok méltán számíthatnak segítségükre.

Kötelességteljesítés a belső fronton, véres, hősi áldozatok oda-kinn. A front tomboló poklában is cserkészlelkekkel állják a harcot. Hány megindító üzenetet hozott a tábori posta messze idegenből, amelyek írói hálával emlékeznek meg arról az időkről, amikor a hárshegyi erdők közt gyakorló töl-ténnel és gyakorló kézigránáttal készültek fel a véres valóságra, amikor a cserkészlet nevelt belőlük egészséges, edzett, bátor har-

cosokat. Tábori lapok, amelyeknek feladói közül oly sokan maradtak oda a néma fakeresztek világában, halálukban is hűséggel kitarva nagy és szent kötelességük mellett.

Megannyi kötelesség, amelyek szolgálatára harminc évvel ezelőtt a cserkészlet zászlói köré gyűjtötte a magyar ifjakat. Három évtizedes munkája önzetlen, szerény példája annak, hogy a magyar ifjúság megalálta, önmagából termelte ki az utat, amely felfelé vezet.

Most is munkával ünnepel, 60.000 magyar cserkész. Amit tett, amit elért, kötelessége volt. Nem kér jutalmat érte, legszebb jutalma lesz, ha továbbra is kiveheti részét a magyar ifjuság feladataiból.

Helyt kér továbbra is, mert érzi, hogy munkája ma is kötelesség...

TOKÉS FOTO
MŰVÉSZI KÉPET KÉSZÍT

Roosevelt abban reménykedik — mint beszédében kifejezte — hogy „az oroszországi első szakadást más hasonlóak követik”. Különben Roosevelt a légiháború folytatását és kiterjesztését jelentette be és feltűnően sokat beszélt a Ploesti elleni támadásról. A háborús nehézségeket maga is elismerte, azt mondta, hogy a világtörténelemben még soha nem állott senki olyan óriási feladat előtt, mint most a szövetségesek. — Feleltette, hogy az USA tízmillió embert sorozott be és szerelt fel. Uzenetét a háborútani rendezés tervével végezte.

AZ OLASZ BADOGLIO-KORMÁNY

Sziciliába ment és teljesen angol-szász befolyás alá került. — A svéd sajtó londoni jelentése szerint angol politikai körökben az olasz király és Badoglio átértelmezését várják. A Badoglio kormány valószínűleg a legközelebbi napokban megint előterbe lép és ugyanakkor bejelenti a szövetségesekhez való teljes átállást. Pillanatnyilag a nehézséget az okozza, hogy a Badoglio-kormány több tagja Rómába rekedt és így újja kell alakítani a kabinetet.

BULGÁRIA MAGATARTÁSA

relé feszült figyelem fordult a legutóbbi olaszországi események és a bolgár király halála óta. Most elhangzott az új kormány nyilatkozata.

Bozsilov bolgár miniszterelnök szombaton délelőtt felolvasta a regensek által újonnan kinevezett kormány nyilatkozatát. Ebben többek között az áll, hogy az új kormány az 1942. évi nyilatkozat alapelveit teszi magáévá. Az eddigi külpolitikát folytatja és a legösszefogottabb együttműködést kívánja a Német Birodalommal és annak szövetségeseivel. Továbbá legeltökéltebb szándéka, hogy fenntartsa eddigi baráti viszonyát valamennyi semleges állammal, különösen Törökországgal, amellyel Bulgáriát közös érdekek kötik össze és a nyugalmat megteremtésének a vágya a Balkánon.

Az új kormány belpolitikájában minden lehetőséget elkövet, hogy az egységes Bulgáriában Simeon király trónja körül tömörítse a nemzeti erőket.

Továbbra is gondját viseljük a bolgár hadseregnek, Bulgária szabadsága és függetlensége kezésének mondta a miniszterelnök. Megteszünk minden intézkedést és meghozunk minden áldozatot, hogy ereje még fokozódjék.

A kormány a jövőben is fenntartja a törvényen alapuló jogrendet, hogy biztosítsa az ország gazdasági és kulturális fellendülését. Ugyanakkor továbbra is az eddigi irányvonalat követi, hogy fenntartsa a bolgár pénz szilárdságát. — A gazdaságpolitika terén a mezőgazdaság kérdései vannak az első helyen.

A kormány célja, hogy a felszabadított területeket még szorosabban az anyaországhoz csatolja.

A nyilatkozat így fejeződik be: „A kormány felelőssége tudatában tovább folytatja az elhunyt cár hagyatékát.”

Kütfúrás

javitást felelősséggel vállal
Szeitler kütfúrómester
kútszivattyúk, keményfa
kútrámák kaphatók
Csemete-u. 20.

Ebből a nyilatkozatból kiderül, hogy Bulgária nem változtatja meg eddigi magatartását és azon a vonalon megy tovább, amelyen eddig.

FINNORSZÁGRÓL

az utóbbi időben különféle híreket terjesztenek. Ezek a híresztelések a finneknek bizonyos különféle törekvéseket tulajdonítanak.

Újabbán a moszkvai rádió azt állította, hogy Németország és Finnország között tárgyalások vannak folyamatban és ezek folytatására Ramsay külügyminiszter Berlinbe utazott. Linkomies miniszterelnök elutazása ugyanis túlságosan nagy feltűnést keltett volna. — A moszkvai rádió eme állítását finn részről határozottan cáfolják s hangsúlyozzák, hogy semmiféle finn miniszter sem utazott Németországba.

MIÉRT JÁR KNOX LONDONBAN?

Az angol hírszolgálat szerint Knox amerikai haditengerészeti miniszter londoni látogatása valószínűleg fontos tengerészeti határozatokat hoz. Knox résztvevett a nemrégiben Kanadában és Amerikában folyt megbeszéléseken és találkozni fog Ale-

xanderrel, a tengernagyival első lordjával. Lehetséges, hogy lord Mountbatten, a délkeletázsiai új főparancsnok szintén részt fog venni a megbeszéléseken.

Nyilvánvalóan látszik, hogy a két haditengerészeti vezető döntést fog hozni az olasz hajóhadnak felhasználásával az angol és amerikai haditengerészetnek a Csendes-óceánon és az európai hadszíntéren való alkalmazásáról.

EDEN BRIT KÜLÜGY-MINISZTER

már Moszkvában van, írja lapjának egy amerikai újságíró Londonból. Az Aftonbladet londoni tudósítója közli azt a hírt, amely szerint Eden és Molotov mégis az amerikai kiküldött megérkezését várják. Az amerikai kiküldött személyéről még semmi sem ismeretes. Hull külügyminiszter a sajtóértekezleten kijelentette, hogy erről a híresztelésről semmit sem tud. Hangsúlyozta, hogy Amerika és Nagybritannia nem adták fel a négyhatalmi kombináció gondolatát, Oroszországot és Kínát beleértve. Bensőségesebb angol-amerikai együttműködésre törekszik a háborúban és békében.

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoka közli:

A keleti arcvonal déli szakaszán a napok óta tartó erős esőzés befolyásolja a harci eseményeket. Az ellenség hiába igyekezett megzavarni csapataink elvált mozgulatait. Elkeseredett harcokban visszavertük.

Vjazmától nyugatra a szovjet erők tömeges áttörési kísérletei mind megghiúsultak a német hadosztályok elszánt ellenállása. A német csapatok e harcokban 70 páncélost szétlőttek.

A többi arcvonalszakaszról csupán helyi harci tevékenységet jelentenek, kivéve a Ladoga-tó felé eső vidéket, ahol az ellenség naphosszat támadott.

A Fekete tengeren egy olasz búvárnaszád, amely a németek oldalán harcol tovább, elsüllyesztett egy ellenséges aknarakóhajót, amit gyorsnaszádok biztosítottak.

A salernói harci térségben pénteken saját támadásaink az ellenség

heves ellentámadásaival váltakoztak. Az ellenség ellentámadásait erős repülőkötelékek és nehéz tüzérség támogatták. A harcok nagyobb terjedelmet öltöttek, különösen az arcvonal déli szakaszán, ahol túlnyomó ellenséges erők tettek újabban partra.

A Calabriából visszavonuló biztosító csapataink, melyek állandóan megütözközve az ellenséggel végezték mozgulataikat és újjukban alaposan elpusztítottak minden forgalmi összeköttetést, pénteken megteremtették a kapcsolatot a Salerno térségében harcoló hadosztályokkal.

Elba szigetén a Badogliának hódoló 7000 fős helyőrség feltétel nélkül megadta magát. A katonákat lefegyverezték.

Pénteken és a szombatra virradó éjszaka néhány ellenséges repülőgép repült el a birodalom területén. Itt-ott ledobott bombáik csupán jelentéktelen károkat okoztak. (MTI)

Német jelentések az olaszországi harcokról

Berlin, szept. 18. (Német Távirati Iroda). Mint katonai körökben híre jár, a salernói helyzetet továbbra is az angol-szászok erős repülőekkel támogatott heves támadása és a nehéz hajótüzérség támogatása jellemzi. Különösen az arcvonal déli szakaszán folynak kemény harcok az újonnan partraszállt túlnyomó erőben lévő ellenséges erőkkel. Clark tábornok megkísérli kiterjeszkol-

ni, hogy az 5. brit hadsereg érintkezésbe lépjen a Slernonál partraszállt erőkkel. Ezek a vállalkozások eddig elkeseredett közelharcokban megghiúsultak. Montgomery kísérleteit, hogy délről közelebb jusson a hadszíntérhez mindezeidig megakadályozták a rendkívül kedvezőtlen terepviszonyok és a német biztosító erők szívós ellenállása.

Angol-amerikai jelentések az olaszországi harcokról

Bern, szept. 18. (Bud. Tud.) Montgomery tábornok főhadiszállásáról pénteken reggel jelentették, hogy a 8. hadsereg páncélos előosztágya Agropolitól délre érintkezésbe lépett az 5. hadsereggel. Azóta a Monte di Stella vidékére megérkeztek az első nehéz osztagok.

Clark tábornok főhadiszállásán hangsúlyozzák, hogy a Nápolyért folyó csata még nem dőlt el. Egy vezérkari tiszt kijelentette, hogy most arról van szó, hogy a szövetségesek elérhessék a Nápolytól Foggiáig terjedő vonalat és hogy az ellenséges a Manfredoniai öbölbe vessék vissza. Csak

akkor lehet majd beszélni a harcok első szakaszának befejezéséről.

Az 5. amerikai és 8. angol hadsereg előőrsel Salónál 35 kilométernyire találkoztak. A két sereg a Salerno-Bari vonalon előre nyomul. Albanello és Monte Corvino 15 kilométernyire Salernótól keletre az angolszászoké.

A salernói csatában igen fontos szerepe volt a tengeri és légi erőknek, hogy a repülők az elmúlt 24 órában 2000 bevetést hajtottak végre.

Szigorú figyelmeztetés az olasz lakossághoz

Az olasz katonáknak jelentkezni kell a német parancsnokságnál

Csiasso, szeptember 18. (Bud. Tud.) Az olaszországi német csapatok főparancsnoksága a következő figyelmeztetést intézte a lakossághoz:

1. Aki a német vagy az olasz csapatok tulajdonát képező tárgyakat, különösen fegyvereket eltulajdonít, vagy megrongál, golyó általi halállal büntetik;
2. aki fegyvereket rejtget, vagy pedig azokat a felhívás közzétételétől számított 24 órán belül nem szolgáltatja be, azt agyonlövik;
3. az olasz hadsereg tulajdonát képező lovak, motoros járművek és hajótanyagok haladéktalanul a legközelebbi parancsnokságnak szolgáltatandók be;
4. ahol német parancsnokság nincsen, ott a fegyvereket és egyéb tárgyakat a polgármesternek kell beszállítani, aki köteles haladéktalanul továbbszállításukról gondoskodni;

5. az olasz katonai személyek rendfokozatra való tekintet nélkül s akkor is, ha felosztatot kötelek. kekhez tartoznak, kötelesek haladéktalanul egyenruhában jelentkezni a legközelebbi német parancsnokságnál. Aki a parancsnak nem tesz eleget, hadbírósg elé kerül;
6. a brit és amerikai hadifoglyok tartózkodási helyét haladéktalanul a német katonai parancsnokság tudomására kell hozni. Aki ennek a parancsnak nem tesz eleget, szigorúan megbüntetik;
7. aki 24 órával e figyelmeztetés közzététele után hajlékot ad angol vagy amerikai hadifoglyoknak, vagy más támogatásban részesíti őket, hadbírósg elé kerül;
8. e parancs teljesítéséért az illetékes polgármesterek felelősek.

Frascati borzalmas pusztulása

5000 holttest a romok között

Róma, szept. 18. (NST) Róma világhírű elővárosa, Frascati, ahol a legszebb római villák állottak és amelynek szőlőhegyei az egyik legjobb olasz bort szolgáltatják, nincs többé. Százegyenven angol-szász bombavetőgép nemrégiben egyetlen hatalmas bombaszőnyeggé változtatta az egész telepét. A ro-

mok alatt több mint 5000 holttest fekszik. A helységet alig lehet megközelíteni, mert már messziről orrfacsaró szaggal van tele a levegő. A szőlők és gyümölcsösök tele vannak bombakráterekkel és a kerteket és mezőket centiméter vastagon borítja a szürke por, amelyet a bombarobbanások szórtak szét.

A stockholmi és helsinki olasz követ Badoglio mellett foglalt állást

Stockholm, szept. 18. — (MTI) A stockholmi olasz követség az olasz király által kinevezett kormány mellett foglalt állást.

Helsinki, szept. 18. — (MTI) A helsinki olasz követség csatlakozva a stockholmi olasz követség hasonló nyilatkozatához, hivatalosan bejelenti, hogy egyedül az olasz király által kinevezett kormányt képviseli.

Stockholm, szept. 18. — (Bud. Tud.) Rensetti stockhol-

mi olasz követ szombaton kijelentette, hogy nincsen tudomása nemzeti fascista kormány létesítéséről és a maga részéről csupán a király által törvényesen kinevezett Badoglio-kormányt ismeri el.

A követ álláspontját magáévátette a követség egész személyzete és ugyanilyen álláspontra foglalt el a Stefani ügynőskész stockholmi képviselője valamint a stockholmi olasz kultúrintézet tisztviselői kara is.

Üngyilkos lett egy olasz főkonzul

Lisszabon, szept. 18. Az angol hírszolgálati iroda buenosairesi jelentés alapján közli,

hogy Luigi Palmieri santafel olasz főkonzul felfelölte magát és meghalt. (MTI)

Bolgár csapatok nincsenek Albániában

Szófia, szept. 18. Bolgár TI. Néhány külföldi hírügynökség olyan hírt közöl, mintha a bolgár csapatok kiszélesítették volna megszálló övezetüket Al-

bánia irányában. A Bolgár TI-t felhatalmazták, hogy ezt a hírt, mely minden alapot nélkülöz, a leghatározottabban megcáfolja. (MTI)

Roosevelt jogi tanácsadója

Bern, szeptember 18. Newyorkból jelentik: Roosevelt elnök hivatalos jogi tanácsadójává nevezte ki Roseman Samuel Izsákot. Roseman volt Roosevelt cégtársa az egyik newyorki ügyvédi irodában. — Miután

Roosevelt elnök lett, Roseman a legfőbb tanács tagjává választották, 1942-ben pedig az elnök Roseman megbízta az infláció kérdésével kapcsolatos vizsgálatával.

RÖVID TÁVIRATOK

Amszterdam, szept. 18. (Német Távirati Iroda.) A szövetségesek csendesóceáni főhadiszállásának szombati közleményeszerint Lae japán támaszpont ausztráliai csapatok foglalták el. A csapatok szeptember 16-án vonultak be a városba. (MTI)

Bern, szept. 18. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: Bernben pénteken este hivatalosan megcáfolták egy külföldi rádióállomás jelentését, amely szerint egy idegen hatalom felszólította volna Svájcot, enged-

je meg neki, hogy katonailag igénybevehesse a svájci Alpok átjáróját. A cáfolat megállapítja, hogy ennek a jelentésnek semmiféle alapja nincsen.

Moszkva, szept. 18. (Bud. Tud.) Az Izvesztija közli az orosz orthodox egyház 19 vezetőjének felhívását, amit többek között Sergej pátriárcha is aláírt. A felhívás felszólítja az összes keresztény országokat, hogy vegyenek részt a harcban, amelynek célja a kereszténység eszmevilágának, a keresztény egyház szabadságának és az egész emberiség szabadságának megvédése.

Standley tengernagy az Egyesült Államok Moszkvai követe jelenlétében Washingtonban érkezik. Washingtonban azt tartják, hogy Standley beszámol a Szovjetunio háborús álláspontjáról és közvetlen felvilágosításokat nyújt Sztalinnak a tervbevetett hármastalálkozóval kapcsolatos álláspontjáról.

VASUTAS URAK FIGYELMÉBE!

Kék posztó köppenynék való anyag érkezett. Siessenek rendelésüket leadni, míg a készlet tart.

Tegdes János
szabómesternél,

Kálvin-tér 19 Püspöki-palota.

Berendezett lakrészt
keresek, jól fizetek
Tel. 27-60.

Az új élelmiszerjegyek kiosztása

A Debrecen sz. kir. város területén érvényes cukorjegy, kenyér- és lisztjegy, pótkenyérjegyek, zsirjegy, pótzsirjegy, mosószappanjegy, petróleum és tejutalvány érvénye 1943 október hó elején lejár.

Az egyes élelmiszerjegyek és utalványok igénylésére és kiváltására vonatkozólag a következőkben tájékoztatom az érdekelteket:

I.

Cukorjegy, kenyér és lisztjegy, mosószappanjegy, petróleum és tejutalvány igénylése és kiváltása

a) A folyó évi október 9-től kezdődőleg a felnőttek, valamint a 12 éven aluli gyermekek részére érvényes cukorjegy, továbbá a folyó évi november 1-től érvényes aggok és betegek részére szóló állandó pótkenyérjegy;

b) a folyó évi október 8-tól érvényes kenyér- és finomlisztjegy, az október 9-től érvényes és a testi és nehéz testi munkásokat, valamint a terhes és szoptatós anyákat megillető pótkenyérjegy, a szeptember 16-tól érvényes és az egy éven aluli gyermekek részére szóló finomlisztjegy, továbbá az október 1-től kezdődőleg a rendőrszemélyzet és hivatásos tűzoltók részére járó finomliszt pótjegy;

c) a folyó évi október 10-től érvényes rendes zsirjegy és a nehéz testi munkást és a terhes és szoptatós anyát megillető pótzsirjegy;

d) az 1943 október 1-től érvényes mosószappan- és pótjegy;

e) a folyó évi november hó 1-től érvényes petróleumutalvány;

f) az október 1-től érvényes havi regyaszói tejjegy (tejutalvány) kiosztása a lakás szerint illetékes közéleti irodákban március 20-án, azaz hétfőn kezdetét veszi.

II.

Húsjegyek kiosztása

Ugyancsak kiosztásra kerülnek Debrecen sz. kir. város területén érvényes húsjegyek is. Hogy a húsjegy egyes szelvényére mely időponttól lehet húst vásárolni, azt a későbbi hirdetményben fogom közölni. Mindaddig, amíg a beváltásra vonatkozó hirdetményemet a naplók útján közölni nem teszem, addig a húsiparosok a húsjegyek egyes szelvényeit nem válthatják be, tehát addig a húst minden jegykötelezettség nélkül kötelesek a fogyasztó közönségnek kimérni.

III.

A cukor-, kenyér- és liszt-, zsir- és szappanjegyekre vonatkozó „igénybejelentés és nyilatkozat”, valamint a petróleumutalvány átvételéhez szükséges „Petróleumigénybejelentési és nyilvántartási lap” a korábbi hirdetményekben közölt dohánypapírokban és üzletekben darabonként 10 fillérért kaphatók. Nem szükséges külön igénybejelentő-lap húsjegyre.

Az igénybejelentés elbírálásához az igénybejelentőlapokon kívül a háztartásra vonatkozó rendőri bejelentőlap és a jelenleg érvényben levő összes élelmiszerjegyek be-

mutatása szükséges.

Az igénybejelentőlap a háztartás (család) keretén belül csak azon családtagok részére érvényes lehet felvenni, akik jelenleg a családdal együtt laknak.

Azon terhes és szoptatós anyák, akik cukor-, kenyér- és zsirpótjegyüket hatósági orvosi bizonyítvány, vagy születési értesítés alapján már megkapták; az új érvényű pótjegyek kiadásához külön igazolást benyújtani nem tartoznak.

A 65 éven felüli és emellett aggkori gyengeségben szenvedők részére, akik pótjegyet már kaptak, a pótkenyérjegy orvosi bizonyítvány nélkül adatik ki. Hatósági orvosi bizonyítvány szükséges azonban azon betegek részére, akik hosszantartó betegségük következtében állandó pótkenyérjegyvel voltak ellátva. Ezek részére az új pótkenyérjegy csak abban az esetben adható ki, ha betegségüket új orvosi bizonyítvánnyal igazolják.

Kenyér- és finomlisztjegyre csak azon háztartások, vagy személyek jogosultak, akik kenyérgabonával (vámörleségi igazolvánnyal) ellátva nincsenek és sem liszt, sem búza, vagy rozskészletük nincsen.

Mindazon testi és nehéz testi munkások, akik a 9230-1941. és 3900-1943. M. E. számú rendeletek alapján kenyérpótjegyekre jogosultak, tekintet nélkül arra, hogy munkaadójuktól a jelenleg érvényben levő pótkenyérjegyüket jogosultságára az „Igazolás”-t már megkapták, új „Igazolás”-t tartoznak kérni. A körzeti irodák csak az új kiadású sárgaszínű „Igazolás”-t fogadják el.

Ugyanez az „Igazolás” szükséges a nehéz testi munkásokat megillető zsirpótjegy kiadásához is.

Nem igényelhetnek zsirjegyet az orthodox izraelita hitfelekezetekhez tartozók.

Nem igényelhetnek továbbá zsirjegyet azon háztartások és személyek sem, akik vágatási engedély alapján sertést vágat és így zsirban ellátottak. Azok a háztartások, akik sertést vágat, de a sertés kis súlyánál fogva év végéig nincsenek ellátva zsirral, zsirjegyet csak a vágatási engedélyen feltüntetett határidő lejártakor igényelhetnek.

Mosószappanjegyét csak azok a háztartások (személyek) igényelhetik, akiknek személyenként két kg-nál több mosószappan vagy mosószappan készletük nincsen. Pótzsappanjegyre jogosultak az orvosok, egészségügyi védőnők, vizsgázott fogművesek, fertőtlenítő egészségőrök és a szülésznők. Ezek részére a rendes adagra szóló szappanjegyek mellett külön pótjegyek adhatók ki.

Petróleumutalvány csak azon háztartások által igényelhető, amelyeknél a lakásba villany bevezetve nincsen.

Az 1943 október, november és december hónapokra érvényes tejutalványt a július havi bejelentés alapján a körzeti irodák a többi élelmiszerjegyekkel egyidejűleg szolgáltatják ki. Ezúton is felhívom a közönség figyelmét a tejutalványon olvasható tudnivalókra. A tejutalványok kiállítására

DEBRECZEN 3. OLDAL 1943 IX. 19.

és kezelésére vonatkozólag a tudnivalókat elmondottak szerint kell eljárni. A tejutalványokat továbbra is mindenki megkapja, akik tejszállításra vonatkozó bejelentéseiket a körzeti irodákban megtették.

Nem igényelhetnek és nem kaphatnak húsjegyet:

a) a m. kir. honvédség, a m. kir. esendőség, a m. kir. méneskar ellátásában levő legénység. A m. kir. honvédség, a m. kir. esendőség és m. kir. méneskar hivatásos tisztjei tiszthelyettesei, valamint a honvédségi alkalmazásban levő polgári alkalmazottak, akik honvédségi hűselltatásban részesülnek, a részükre és családjaik részére kiadott húsjegyeket tartoznak az illetékes katonai parancsnokságnál (katonai hatóságánál) beszolgáltatni;

b) az egy éven aluli gyermekek, minthogy azok nem hűsfogyasztók;

c) az egyetemi klinikák, az Augustus-szanaszatórium, gyermekmenhely, szülőotthon és tüdőbeteg-gondozó intézet ápolottjai és bentételező alkalmazottjai saját személyükre nézve, minthogy ők közvetlenül intézeti hűselltatásban részesülnek;

d) azok, akik sertést vágatnak, a sertésvágástól számított 60 napig;

e) az orthodox izraelita hitfelekezetekhez tartozók.

IV.

A fent felsorolt élelmiszerjegyekre és utalványokra beadott „igénybejelentés”-ek elbírálása után az igénylő az összes benyújtott élelmiszerjegyeket, utalványokat, iratokat az új élelmiszerjegyekkel együtt visszakapja.

A szabályszerűen kiállított igénybejelentési lapokkal és a fentebb közölt mellékletekkel a háztartások a jelenleg érvényben levő cukorjegyvel a lakásrovat alatt tintával feljegyzett naplótételszám sorrendjében a lakás szerinti körzeti irodában naponta délelőtt 8-2-ig, szombaton pedig délelőtt 8-12-ig jelentkezhetnek és pedig:

szeptember 20-án, azaz hétfőn 1-3:0-ig,

szeptember 21-én, azaz kedden 3:01-6:00-ig,

szeptember 22-én, azaz szerdán 6:01-9:00-ig,

szeptember 23-án, azaz csütörtökön 9:01-12:00-ig,

szeptember 24-én, azaz pénteken 12:01-15:00-ig,

szeptember 25-én, azaz szombaton 15:01-18:00-ig,

szeptember 27-én, azaz hétfőn 18:01-21:00-ig,

szeptember 28-án, azaz kedden 21:01-24:00-ig,

szeptember 29-én, azaz szerdán 24:01-37:00-ig,

szeptember 30-án, azaz csütörtökön 27:01-30:00-ig,

október 1-én, azaz pénteken 30:01-33:00-ig,

október 2-án, azaz szombaton 33:01-36:00-ig,

október 4-én, azaz hétfőn 36:01-39:00-ig,

október 5-én, azaz kedden 39:01-42:00-ig,

október 7-én, azaz csütörtökön 45:01-48:00-ig terjedő naplótételszámmal, október 8-tól, azaz péntektől pedig a 48:01 tételszámon felüli naplótételszámmal ellátott cukorjegyvel bíró háztartások nyújthatják be igénybejelentési lapjukat.

Az összes kiadandó élelmiszerjegyekért, pótjegyekért és utalványokért a tejutalvány kivételével darabonként 20 fillér kezelési költség fizetendő.

A fentiek szerint megállapított jegykiosztási sorrend a torlódások elkerülése végett szigorúan betartandó.

Felkérem a közönség tagjait, hogy a kiállítási díjat előre készítsék el, hogy a pénzváltással és visszaadással járó idővesztés — mely a kiosztás gyors lebonyolítását hátráltatja — elkerültesse.

Polgármester.

Pavolini beszélt Mussolini nevében

Róma, szeptember 18. (Német TI) A köztársasági fasiszta-pár titkára, Pavolini pénteken este beszédet mondott a rádióban. Többek között ezeket mondta:

— Mussolini nevében beszélek a Führer katonái hősi cselekedetével kiszabadítottak fogságából és akivel tegnap találkoztam. Mussolini egészséges, aki rövidesen beszélni fog népéhez.

Pavolini megemlékezett arról, hogy Mussolini húsz évvel ezelőtt védte Olaszországot a bolszevizmustól és Olaszországtól.

ból nagy, korszerű és fegyelmelt országot alakított. Ez az a csoda, amit Mussolini véghezvit. Mussolini Olaszország szellemét testesíti meg, élete Olaszországot és az olaszok életét az övé. Aki megadja magát, örök szegény lesz magára és övére, dolgozni, harcolni kell és bízni a győzelemben.

Pavolini ezekkel a szavakkal fejezte be beszédét: Rómaiak, olaszok! Gyülekezzetek Mussolini Olaszország zászlaja köré, mi nem áruljuk el az esleketeket és Olaszország nem fog elbukni!

Mit üzent Roosevelt a kongresszusnak

Lisszabon, szeptember 18. Mint Washingtonból jelentik, az amerikai kongresszushoz intézett üzenetében Roosevelt többek között ezeket mondta:

— A kongresszus olyan időben kezd mostani ülését, amikor Európában és Ázsiában nagyobb csaták kezdődnek. Nagy-Britannia és az Egyesült Államok vezetői és vezérkara Quebecben különleges és fontos tárgyalásokat kezdenek Németország és Japán leküzdésére. Ezenkívül pontosan megállapították az Európában vagy másuttal tervezett újabb partraszállások helyét és részleteit. Az európai erőt tetőzetét elmulasztották megfigyelti és az állítólagos erőt falain sebezhető helyek maradtak, amire annakidején majd felhívjuk a figyelmet. A Szovjet-Unió folytatja harcát a németek ellen. Egyre növekvő béke iránti vágy lett úrrá a kis államokban, akárcsak Olaszországban. A szövetségesek azonban még valamennyi hadszi-

téren távol vannak a győzelemtől. A földközvetleni hadszi-ntéren igen heves és áldozatos harcok folynak és a győzelem kihasználása előtt meg kell szervezni állásainkat. A brit szigeteken levő támaszpontokon olyan hadi-erőt csoportosítottak, amellyel a szárazföldön, a tengeren és levegőben egyaránt nemcsak egy bizonyos irányban, hanem többfelé hatalmas csapat lehet mérni. Az oroszoknak még hosszú utat kell megtenniük. Az északafrikai, szicíliai és olaszországi hadjárat, valamint Németország bombázása elsőrendű segítséget jelentett az orosz hadsereg számára egészen Leningrádtól a Fekete-tengerig. Még súlyos veszteségekre lehet számítani. Japán batakai egészen addig nem omlik össze, amíg a szoros értelemben porrá nem zúzuk. Ostobaság volna részünkre — mondotta Roosevelt —, ha ezt másként állítanánk. (MTI)

Az első református lelkesítő vizsga véget ért

A Tisza István Tudomány-egyetemen végzett hittanhallgatók lelkesítő vizsgája most folyik. Az első lelkesítő vizsgát dr. Révész Imre püspök nyitotta meg. A püspök azonban Lillafüredre utazott a református országgyűlési képviselők csendesnapjára, s ezért Harsányi Pál esperes elnökölt a vizsgán.

Az ünnepélyes kibocsájtás Kollégium Oratóriumában folyt le. Jelen voltak: Uray Sándor volt egyházkerületi főjegyző, lelkipásztor, dr. Vasady Béla egyetemi professzor, a lelkesítő-intézet igazgatója, dr. Erdős Károly egyetemi professzor és még többek.

Az ifjú lelkesítő Harsányi Pál esperes intézett nagyon értékes beszédet. Hangoztatta az állhatatosság, a hivatás érzet jelentőségét. Kérte az ifjakat, hogy legjobb tudásukkal szolgálják egyházukat és hazájukat.

Az egyetem tanári karának odaadó munkásságáért köszönetet mondott.

A hallgatók nevében Pokol Béla szenior köszönte meg a vezetők feljűk áramlott szeretetét és jóindulatát és egyúttal elbűcsűzött a Kollégiumól is, annak örök hűségét fogadva.

Dr. Vasady Béla értékes beszédében kiemelte, hogy ez az utolsó turnus azoknak az ifjaknak sorából, akik négy évfolyamon át hallgatták az előadásokat és fejezték be egyetemi tanulmányaikat.

Ezután ugyanis ötévfolyamú lesz a teológia.

Az ünnepélyes kibocsájtás

TRAKTORT

kifogástalan munkeszer állapotban lehetőleg kevéssé megvennek. Ajánlatokat „Traktor” Jengere Rudolf Mosse hirdetőirodába, nagyváradi, Bazárszépület.

Villamossági

berendezéseket készít és javít

Horváth József

Villamossági vállalat
Csapó-utca 72.
telefon 11-88.

UTALVÁNY NÉLKÜL

vásárlási könyvre kapható:

FÉRFI SZARAS VAGY FÉLCEPŐ BOX ES SERTES FELSŐRÉSSZEL.
NŐI SZARASCIPO BOX ES SERTES FELSŐRÉSSZEL
GYERMEK CIPO ERŐS BŐR FELSŐRÉSSZEL FEKETE ES BARNA SZIBEN.
NŐI ŐSZI DIVATCIPO KÜLÖNLEGESSEGEK NAGY VALASZTEKBAN.
TORNA CIPO FEKETE ES FEHER SZIBEN.

KONTSEK CIPŐÜZLETBEN.

SZÍNHÁZI HETI MŰSOR:
Vasárnap délután: Tábornokné.
Vasárnap este: Tábornokné, (bérletszűnet).
Hétfőn este: Mosolyország, (munkáselőadás).
Kedden este: Tábornokné, C) bérlet.

A délutáni előadások fél 4, — az esti előadások háromnegyed 7 órakor kezdődnek.

A Budapesti Filharmóniai Társaság zenekarának hangversenye

Amióta a háború hullámai elöntötték a világot, városos zenei élete sajnálatosan nekülőli a zenekari kultúrát, mert háború kezdete óta Debreczenben teljesen megszűnt a zenekari élet fenntartásának lehetősége. A budapesti Filharmóniai Társaság zenekarának hangversenye iránti rendkívüli érdeklődés több más kiváló alapvető tenyező mellett elsősorban ebben leli magyarázatát. És ha már olyan szerencsés körülmények közé jutottunk, hogy ezt a kiváló zenei együttest, élükön **Dohnányi Ernő dr.** karnaggyal, az Arany Bika díszterme pódiumán üdvözölhetjük, egyszerűen megnőtték igényeink s kinyilatkoztatjuk, azt vártuk, hogy a csorbított teljes együttes ad izelítőt abból, amire ez a híres zenekar teljes összességében és az ebből folyó kiegyenlítésében adni képes. Ilyen áldozathozatal nem hiábavaló meg akkor sem, ha a mai rendkívüli körülmények között nehezen oldható meg, mert a vidéknek a zene e területén indítékra van szüksége. Ha a méretezés eleve már megalkuvásokkal indul, a vidék zenekari életének indítása nem kaphatja meg azt az impulzust, már csak a számszerűség miatt sem, amire szükség lenne éppen mérete miatt s ezért zenekari kultúra kiépítésére vonatkozó igényeinket csak leegyszerűsített keretek között valósíthatjuk meg. A művészi élmény nyújtása mellett tehát olyan propaganda célt szolgálhatott volna ez a bemutatkozás, ami jótékony hatását feltétlenül érezteti arra való sarkalással, hogy a vidéki városok is nagy zenekari együttesekkel szolgálják a zenekultúra fellendítésének szükségességét céljait.

A zenekar teljesítményéről egyébként csak a legteljesebb elismerés hangján nyilatkozhatunk. Főlényes tudás, nemesen összciszított szólamegység és remek tónus jelzik a zenekar nem mindennapi értékeit.

Csokonai Színház

Vasárnap délután 1/4 órakor és este 7 órakor az új szezon hatalmas sikerű operettjüdjönsága:

Tábornokné

Hétfőn este propaganda munkáselőadás!
Mosoly ország
LIZA: NEMETH ILONKA.

Tánciskolák

*Vatay tánciskolában szeptember 29-én diákkölon kezdődik Kossuth-utca 11. szám.
*Vatay mozdulatművészeti iskolában akrobatika, step-, szakszerű mozdulatnevelés október 1-én kezdődik. Kossuth u. 11.
*Havancsák tánciskolájában a tanítás mindkét helyen október elsején kezdődik. Beiratkozás ösztánkokon.
*Schaff tánciskolájában, a Kóvonában 20-án, hétfőn tanfolyam kezdődik iparos és kereskedőknek. Ma este 6 órától ösztán.

Apolló filmszínház

Józfien vidám történet. Fülbe-mászó zenével, óriai revü keretében a
Párduckiasasszony

Főszereplők: Marguerite Viby, és Ake Söderblom. Előadások: egynekved 4. egynekved 6 és egynekved 8 órakor.

Hungária Filmszínház

Vasárnap és hétfőn! **LATABAR KÁLMÁN** mulatságos vígjátéka:
Égyszoknya egy nadrag

Főszereplők: Csikós R., Csontos Gy., Turay I., Maly G., Somogyi N. Előadások: vasárnap 5. 6 és 7 órakor, hétfőn 5 és 7 órakor.

Vígyszínház mozgó

Ma és minden nap a legkedvesebb magya: 11 m:
NAGYMAMA
Szörényi Eva, Cs. Aozel Ilona, Péterfy, Peéry Piri, Rozsanegyri Pálhas stb. a főszerepekben. Előadások: vasárnap 5. 6. 7. hétfőn 5 és 7 órakor.

Meteor Mozgó műsora

Vasárnap: délelőtt 11, délután fél 2, fél 4, fél 6, fél 8 órakor. **utoljára!** — Gyönyörű, mélyen megható svájci filmretek. — Fősz.: Robi Rapp, Petra Martin.
Édesapám!
Legközelebb szerdától: **KADAR KONTRA KEREKES.**

Dohnányi Ernőt a zenekar élén ugyanazok a tulajdonságok jellemzik, amelyek nemes művészetét az igazán elhivatottak magaslatára lendítették.

Mondanivalóinak világos, egyszerű és egységbefoglalt volta szőlal pálcája alól. Választékos izlése teljesen távol áll minden közhelyességtől s a tisztult meglátás magasrendű értékelésén állítja élénk a szerző alkotó zsenijét. Ezen az estén alkalmunk volt az alkotó Dohnányiban is gyönyörködnünk. Pompás dallambősége mellett megismertük benne az orkeszterkezelés hivatott mesterét, gazdag változossággal nyújtott formai egyensúlyérzetét. Méltán emelik ezek a tulajdonságok az alkotó elhivatottság kevesek által elérhető fokára.

Az est műsorán **Beethoven** Egmont-nyitánya, **Csajkovszky** tipikusan nyugati módon kifejezett, de orosz népi gyökerekre emlékeztető és frenetikus sikerre számottartó V. szimfóniája, valamint **Liszt**: Les preludes c.

Fővárosi gyermekek üdültetése vidéken

Budapest utcáin zöldszínű falragaszokon a polgármester hirdetménye megjelent arról, hogy az 1943—44 tanév megnyitásával kapcsolatban a kormányzat lehetővé kívánja tenni, hogy mindazon támogatásra szoruló családok 5—15 éves korú gyermekei, ahol a családfenntartó — légiveszély esetén — alkalmhelytől nem hagyhatja el, önkéntes je-

A „halott” felébredt, nagyot tüszentett, aztán fröccsöt kért

Pécsett a járókelők egy üres telken mozdulatlan, véres emberi testet találtak. A vényomokból arra következtettek, hogy meggyilkolták az idős férfit és érczettették a rendőrséget. Mire megérkezett a rendőr, hatalmas tömeg vizsgálgatta a „halottat” aki egyszerűen csak nagyot tüszentett, magához tért, majd hasára fordulva aludt volna tovább. Ma hagyják. Kiderült, hogy

Kossuth zászló, Thaly Kálmán arcképe, Jókai emlékünnepejly...

Érdekes adatok a debreceni Függetlenségi Kör multjából

A Függetlenségi Kör 1891. évi közgyűlése titkos szavazás útján így választja meg a tisztikarát: elnök B. Nagy János, al-elnök Otrokocsi Végb János, korgazda Csorján József, főjegyző dr. Kocsór Gábor, másodjegyző Long János, harmadjegyző Kósa Barna, ügyész Vályi Nagy Gusztáv, pénztárnok Kiss András, könyvtárnok Kató László. Választmányi tagok: Alföldi Gábor, dr. Bakonyi Samu, Benedek János, Beke Mihály, Csobán István, Dávid Mihály, Herczeg János, Horváth József, Jambor István, Jeney József, Jeney Miklós, Kálmán Lajos, Kertész Mihály, Kertész János, Keszev József, Kiss Albert, Kis Bálint, Kovács Gábor, Kovács Lajos, Kulcsár József, dr. Legáryi Gyula, Öry Mihály, Salánky Ferenc, Somogyi Pál, dr. Szikszai Szabó József, Szőke István, Szőke János, Könyves Tóth Kálmán, Szűcs László és Pető István. Mind olyan nevek, akikre visszaemlékezés kötele-sége e nemes város lakóinak.

1892 március 13-án a közgyűlés Nagy Imrét közfelkiáltással zászlótartóul választja meg.

1892 december 10-iki választmányi gyűlésen Nagy János kedves örömtől áthatott hangon előterjeszti, hogy Debrecen város I-ső kerületének szeretve tisztelt országgyűlési képviselője a függetlenségi elveknek felkent bajnoka ngos **Thaly Kálmán** úr, hogy a hozzánk

való ragaszkodásnak, s reánk nevező megfizető bizalmának kifejezést adhasson, olajfestésű arcképének diszpldányát, a folyó éw nyár folyamán a Függetlenségi Kör részére szives volt megküldeni. Amidőn ezen örvendetes körülményt tudomásul hozza, egyben felkéri a választmányt, hogy elvünk ama törhetetlen és buzgó vezérének nagybecsű ajándéka a Függetlenségi Kör nevében és részére halás köszönettel fogadtassék el s tartassék és őriztessék meg a magunk s utódaink számára örök emlékül.

A Kör egyes tagjai adományból előállított „Kossuth-zászló a kör könyvtárába helyeztessék el és emlékül továbbra megtartassék, mondta ki a választmány.

1893. március 4-én elnök jelenti, hogy a megérkezett új tekeasztalhoz, a választmány utólagos jóváhagyása reményében „Tekeasztal szabályzatot” nyomatott. A választmány amikor tudomásul vette, kimondta, miszerint a tekeasztalsabályzat törvényerővel bír.

1893 április 22-én olvastatott a Csokonai Kör választmányának 15—1893. sz. a. átirata, melyben körünk felhívatik, hogy a **Jókai Mór trói működésének 50-ik év fordulója alkal-mából** Debreczenben rendezendő jubiláris ünnepség rendezőbizottságába két tagot kiküldeni sziveskedjék. Otrokocsi Végb

szimfonikus költeménye szerepelt. Utóbbi mű hangszerelésének kényes igénye, ritmikus és harmoniai eredetisége útján nyerte jelentőségét.

A közönség lelkesen ünnepelte a jeles fővárosi zenekart, élén dr. Dohnányi Ernő karnaggyal. A hangversenyt a Zenekedvelők Köre rendezte

FILM

AZ APOLLO MOZGOSZÍNHÁZ a „Párduckiasasszony” c. remek svéd vígjátékot mutatta be nagy sikerrel. A darab meséje érdekes, mulatságos, tele pompás helyzetkomikummal. A jeleneteket beanyazó nagyszerű humor mellett nagy revüeképek, finom hangulatossá zene, énekeszámok és nem utolsósorban a kitűnő színészgárda művészi teljesítménye áll, maradéktalanul a siker szolgálatában. A kísérő műsor friss érdekes híradóival szintén elsőrangú.

A VICSZÍNHÁZ nagy siker mellett újította fel Farkas Imre filmvígjátékát, a „Nagymamát” Cs. Aozel Ilona, Szörényi Éva, Péterfy László és Pethes Sándor játszották kitűnően a főszerepeket. A kísérő műsor újszerű és élvezetes, a világhírű friss.

500 halott Nantesben

Páris, szept. 18. (NTI): Párisban ma temetik a szerda éjszakai légitámadás 291 áldozatát Courbevoile külvárosban, amelyet a támadás legelsőgősebben süjtött Suhard bíbornok, párisi érsek mondja a gyászmisét. A gyászszertartáson az államfőt Brecard tábornok, a Becsületrend nagykancellárja, a kormányt pedig Cathala pénzügyminiszter képviseli.

Német jelentés az amerikaiak veszteségeiről

Berlin, szept. 18. Interinf. Salernonál a harcnak még nincs vége. A szövetségesek főparancsnokságának váratlan veszteségei voltak. E veszteségek kihatásait nem lehet előre látni. Ebőlól délre a 36. amerikai gyalogos hadosztályt teljesen felmorzsozták. Az angol-szászok embervesztesége legalább 20 ezer fő. Német fog-ságba esett 108 tiszt és 4 ezer-nél több közlegény. A németek 54 nehéz amerikai páncélcocsit, 3 csapatzállító kocsi, 52 löve-

Egy adriai olasz kikötő elfoglalása

Berlin, szept. 18. (Interinf.) A német haditengerészet katonái rajtaütöttek egy Badoglio csapatok által megszállt adriai olasz kikötőn és meglepetésszerűen lefoglalták hét gőzöst ezenkívül sok épülőfélben levő hadi-és kereskedelmi hajót helyeztek biztonságba. Bátor rajtaütésekkel elfoglalták a városon és a kikötőn

Szlovákiai katonalázadás hírének cáfolata

Pozsony, szept. 18. (TP) Csatlós tábornok, szlovák hadügyminiszter pénteken Nagyszombaton egy munkaszázaló-alhöz, amely egy kiképzőtáborból tért vissza, beszédet intézett, amelyben rámutatott az ellenséges propaganda hazug jelentéseire. A londoni és a moszkvai rádió arról adott hírt, hogy Nagyszombaton katonai zendülésre került a sor, mivel

Atháríthatja minden kereskedő a számla- és nyugtábeljegilletéket

A közellátásügyi miniszter hoz záintézet kérelemre 43.322—943. XIII. számú leiratával a számla-és nyugtábeljegilleték áthárítása tárgyában a következőket közli:

1. A számlák kiállításánál le-rótt számlaliletéket, valamint a közszállításonknál a belyegilletéket a kereskedő külön felszámít-hatja vevőinek.

2. Az árubeszerzésnél a kereskedőre hártott számlaliletéket a bruttóhasznóból maguknak kell fedezniök a kereskedőknek, kivéve azokat a kereskedelmi szak-mákat, amelyekre vonatkozóan az érvényben levő bruttóhaszon-

hazánk ezeréves fennállásának alkalmából állítatik fel, körünk az adakozás módja és összege felett végérvényesen ak-kor dönt.

1894 március 4-iki közgyűlésén B. Nagy János kijelenti, hogy bár öreg ember már s így nyugodni kellene neki, családai baj is nehezedik rá ő azonban engedve a közbizalomnak elfogulja az elnöki széket. Így halad lépésről-lépésre, de mindig előre a Függetlenségi Kör, hogy ott legyen mindenütt, ahol építeni kell az önludat pilléreit a nemzet fiataiban.

500 halott Nantesben

Nantes városában a legutóbbi légitámadás halálos áldozatainak száma ötszáz fölé emelkedett. A város — mint a lapok kiküldött tudósítói jelentik — vigasztalan képet nyújt. Az egész város csupa törmelék és füstbőg romhalmaz. A hajléktalanok száma ke-reken tízezer.

A lapok közlése szerint légitámadások történtek LE Créusot s La Rochelle ellen is.

Egy adriai olasz kikötő elfoglalása

uralkodó erődöt és négyezer Badoglio-párti katonát lefegyvereztek. Foglyul ójtették a kerületi parancsnokot s több magasrangú katonatisztet. Az erőd — amely sok modern löveggel rendelkezett — nagy fegyver és hadianyag-készletekkel együtt a német csapatok kezére került. (MTI).

Lehetőleg 10 szóban írjuk meg apróhirdetéseinket!

Lehetőleg 10 szóban írjuk meg apróhirdetéseinket!

Lehetőleg 10 szóban írjuk meg apróhirdetéseinket!

Lehetőleg 10 szóban írjuk meg apróhirdetéseinket!

Lehetőleg 10 szóban írjuk meg apróhirdetéseinket!

Lehetőleg 10 szóban írjuk meg apróhirdetéseinket!

Lehetőleg 10 szóban írjuk meg apróhirdetéseinket!

Lehetőleg 10 szóban írjuk meg apróhirdetéseinket!

Lehetőleg 10 szóban írjuk meg apróhirdetéseinket!

Lehetőleg 10 szóban írjuk meg apróhirdetéseinket!

Lehetőleg 10 szóban írjuk meg apróhirdetéseinket!

Lehetőleg 10 szóban írjuk meg apróhirdetéseinket!

Lehetőleg 10 szóban írjuk meg apróhirdetéseinket!

Lehetőleg 10 szóban írjuk meg apróhirdetéseinket!

Lehetőleg 10 szóban írjuk meg apróhirdetéseinket!

Lehetőleg 10 szóban írjuk meg apróhirdetéseinket!

Tisztviselők, munkások, alkalmazottak, iparosok és kereskedőkre vonatkozó szociális rendeletek, intézkedések

A mai idő, melyben élünk, a szociális gondolat korszaka. — Meglátjuk ez a közelet nagyon sok vonatkozásában. Sok szociális szellemű rendelet törvény, intézkedés történt az utóbbi évek során, különösen amióta háború van. Ez érthető is, hiszen annál nagyobb segítségre van szükségük a családoknak, minél nagyobb a baj a világban.

Még 1938-ban adta ki a kormány a 7777. számú rendeletet, amelyben a rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonult ipari és kereskedelmi alkalmazottak szociális jogviszonyát és az eltartható részére járó tartási hozzájárulást szabályozta. Ennek a rendeletnek a hatálya kiterjed a kereskedelmi vállalatok tisztviselőire, a kereskedő-szolgálatokra, az ipari üzletekben, üzemekben, vagy vállalatokban alkalmazott üzletvezetőkre, művezetőkre, pallerokra akik állandóan legalább tíz alkalmazott munkáját irányítja.

Ezeket az alkalmazottakat, ha fegyvergyakorlatra bevonultat, nem lehet elbocsátani, a bevonulás alatt történt ilyen elbocsátás is hatálytalan, még abban az esetben is, ha az alkalmazott tudomásul vette. Ha a felmondás a bevonulás előtt történt, akkor is a felmondási újság közzé tétele a bevonulás hatálya alatt szünetel. Ha az alkalmazott a leszerelés után 8 nap alatt a munkaadónál nem jelentkezik, a szociális viszonyait hatálytalanná tekinthető.

Az alkalmazottat ugyanaz a fizetés illeti meg a munkába visszatéréskor, mint amennyit kapott a bevonulás idején.

Ha az alkalmazott nő, vagy gyermekei vannak, akkor az ő eltarthatóságát illető hozzátartozói tartási hozzájárulásban köteles részesíteni a munkaadót, de csak akkor, ha valóban rászorultak. Az a körülmény, hogy a kincstár terhére a családtagok családi segélyben részesülnek, egymaga is kellő bizonyíték a rászorultságra.

A munkaadó az alkalmazott havi vagy négy heti fizetésének 50 százalékát köteles kiadni a feleségnek és minden eltartható után még fejenként 10—10 százalékkal emelni ezt az összeget. Minden hónap 5-ig köteles a munkaadó a tartási hozzájárulást kifizetni, még pedig a bevonulást követő második hónaptól kezdve.

Ebben a rendeletben megállapított tartási hozzájárulás mértékét a kormány 1943. július 1-től felemelte: tisztviselők tekintetében 160 P, más alkalmazottakra vonatkozólag havi 110 pengőben állapították meg a határt.

A 8260—1939. M. E. számú rendelet a szociális viszonyt illetően kiterjesztette a védelmi rendelkezéseket minden olyan személyre, aki tartaléki vagy póttartaléki szociális kötelezettsége alapján tényleges katonai szolgálatot teljesít.

A 4670—1941. M. E. számú vendélt szerinti a korábbi rendeletekben megállapított kedvezmények akkor is megilletik az alkalmazottakat, ha bármilyen

okból teljesítenek tényleges katonai szolgálatot.

A 3910—1942. M. E. számú rendelet módosította a tartási hozzájárulás mértékét, úgyhogy a munkaadó a tisztviselőnek összesen legfeljebb 130 pengőt más személyeknek összesen legfeljebb 90 pengőt köteles kiszolgáltatni az alkalmazott eltarthatói részére.

Ugyancsak korszerű szociális szellemű a 12.116—1939. M. E. számú rendelet, amely az ipari és kereskedelmi alkalmazottakra nézve fizetési szabadság megadását írja elő. Ezt a szabadságot legkésőbb a szabadságra jogot adó szociális év eltelétől számított egyéven belül meg kell adni.

Ha a szabadságot az alkalmazott nem vette ki, akkor a munkaadó 15 nap alatt a rendes illetményen felül köteles az alkalmazottnak a fizetési szabadság tartamának megfelelő időre eső járandóságot is megfizetni.

Természetesen ez a rendelet nem háborús természetű, hanem azutánra is érvényben marad.

Nagyon fontos családvédelmi intézkedést tartalmaz a 42.730—1939. H. M. számú rendelet, mely előírja, hogy a legénységi állományú egyének rendkívüli családi segélyben részesülnek. A feleség havi 12 pengőt, minden más személy után további 8 pengőt kell kifizetni.

A katonai szolgálat alatti támogatást célozza a 167.100—1940. B. M. sz. rendelet. Eszerint azok a mezőgazdasági vagy ipari munkások, továbbá a kisiparosok, akik családjuk téli megélhetését biztosító, időszakra kötött kereseti lehetőségeiket a rendkívüli fegyvergyakorlatra történt bevonulás miatt részben vagy egészen elveszítették, keresetük kiegészítését, illetőleg pótlását kérhetik abban az esetben, ha a katonai szolgálatuk alatt családtagjaik családi segélyt kaptak és önhibájukon kívül nem jutottak olyan munkához, amely az elmaradt keresetüket pótolná.

A kereset kiegészítését, illetőleg pótlás munkaadalmak vagy kamatmentes kölcsön összege legfeljebb kéthavi napszámber lehet.

Az igényjogosultak részére téli beszerzésük megkönnyítése céljából munkabér vagy kölcsönelőleg címén 30 pengőt lehet folyósítani, ez az összeg két-től több családtag esetében családtagonként 10—10 pengővel emelhető.

A 8000—1941. H. M. számú rendelet úgy intézkedik, hogy családi segélyben kell részesíteni minden legénységi állományú egyén hozzátartozóit, akik bármilyen katonai szolgálatra bevonultak vagy honvédelmi munkára igénybe vették.

Az a körülmény, hogy a karpaszományos minőségben szolgált egyén altiszti vagy tisztjelölti címzetes rendfokozatba lépett elő, a családi segélyre való igényt nem érinti.

Családi segély jár a mostoha vagy a házasságon kívül született 16 éven aluli gyermekek, továbbá a szülők, nagyszülők után is, ha őket a hadbavonult tartotta el.

A családi segély megállapításánál a bevonult vagy honvédelmi munkára igénybevétt családjának megélhetését biztosítottak kell tekinteni, ha a család hozzávetőlegesen számított jövedelme Debreczenben a havi 80 pengőt meghaladja.

A családi segély a feleség részére havi 15 pengő, más személy után további 10—10 pengő.

A 940—1942. M. E. sz. rendelet a hadisegély folyósítását rendeli el Debreczenben olyanok részére, akiknek havi jövedelmük a 110 pengőt nem haladja meg. A feleség után 20 pengőre emeli a családtagok után fejenként 10 pengőben állapítja meg a segély mértékét.

Természetesen a gazdasági helyzet ismét és ismét arra bír-

ta kormányt, hogy javítsa a rendelték értékhatárait. Így jött létre a 6800—1942. M. E. sz. rendelet, amely Debreczenre vonatkozólag megállapításánál. A hadisegély összegét is növelte: felség után 40, a többi hozzátartozó után fejenként 15 pengőre.

A négy középiskolai végzettségű, vagy iskolára tekintet nélkül az önálló iparos vagy kereskedő felesége havi 50 P, a többi hozzátartozó havi 20 pengőt kap.

A segélyezést kiterjesztették a 23.000—1943. H. M. számú rendelettel azokra is, akik a kiegészítő szolgálatra vonultak be. — Ilyen esetekben a feleség, szülők, gyermekek akkor részesülhetnek segélyben, ha Debreczenben havi 100 pengőnél nem több a jövedelmük. Ez esetben feleség havi 25 P, a többi hozzátartozók 12—12 pengőt kapnak.

További gondoskodás volt a gyermekek nevelési segélynek bevezetése. A 7310—1942. M. E. sz. rendelet az ipari és kereskedelmi munkások és alkalmazottak eseteiben gyermeknevelési pótlékot ad, még pedig 1 gyermeknél 7 P, 2-nél 8, 3-nál 9, 4 vagy több gyermeknél 10 pengőt.

A munkaszolgálatosokra is kiterjesztették később a gondoskodást, amennyiben az 1900—1942. M. E. számú rendelet kimondja, hogy a katonai vagy közterületi munkaszolgálatot teljesítő egyének a munkabérek 40 százalékát kell folyósítani, ha csak felesége van, 1 gyermek vagy unoka után 50 százalékot, 2 után 60 százalékot, 3 után 70 százalékot, 4 gyermek esetében 80 százalékot, 5 gyermeknél 90 és 5-nél több gyermek esetén a fizetése 100 százalékát kell kiadni.

Adókönyvitéseket is adnak a katonai szolgálatot teljesítőeknek. Így a 215.387—1941. P. M. sz. rendelet előírja, hogy ha a bevonult a foglalkozását folytatni nem tudja, üzemet szüneteltetni kénytelen, a hadbavonulás tartamára az általános kereseti adóját, a jövedelmi adójának pedig erre a jövedelemforrásra aránylagosan eső részét töröljék.

Még 1927-ben állapították meg azt a határt, amelynek az alkalmazott keresete adózás alá esik. A heti 20 vagy a havi 80 pengős keresetett vették adómentesnek. A természetben adott szolgáltatás értékét természetesen hozzá kell számítani. Így könnyű rájönni, hogy még a legegyszerűbb háztartási alkalmazott is, akinek havi fizetése 25—30 pengő, nem bír az adó a lehetőséggel, hogy keresete a léte minimum alatt álljon. Ez azt jelenti, hogy nekik is kereseti adót kell fizetniük.

Viszont másfelől az is következik ezekből és a többi fent felsorolt számból, hogy a bevezetett áreltolódások kívánják a rendeletekben megszabott összegek megváltoztatását is. Ez bizonyára rövidesen be is következik, hiszen az illetékes miniszterek a legnagyobb szociális érzékkel alkották meg éveken keresztül rendeleteiket, bizonyos, hogy nem késnek a változati gazdasági helyzethez arányosítani a segítés értékhatárát is.

A jóindulatot mutatja végül az az a rendelkezés is, melyet a pénzügyminiszter a pénzügy-

igazgatóságához intézett arra vonatkozólag, hogy minden olyan esetben, amikor a hadbavonult vagy hozzátartozója hiteltér demlően igazolja, hogy iparát, üzletét, hasznosított, vagy szellemi foglalkozását hadbavonulása miatt kénytelen teljesen szüneteltetni és nincs olyan személy, aki helyette a tevékenységet folytatná, az általános kereseti adót és a jövedelmi adó arányos részét a hadbavonulás napjától kezdve a pénzügyi hatóság törölje. A következő évi kivétel pedig ezt a

DEBRECZEN 5 OLDAL 1943 IX. 19.

körülményt az adóalap megállapításánál megfelelően vegye tekintetbe. Ha azonban a foglalkozást az üzem folytatja, akkor semmiféle kedvezmény a hadbavonulás miatt nem illeti meg.

Természetesen itt is felmerül az a kérdés, hogy más, mint a tényleges vezető érhet-e el teljes eredményt az üzletben vagy üzemben.

A KOLDUSKÉRDÉS DEBRECZENBEN

Miért szaporodnak az utcai kéregetők — Négy-ötezer pengő gyűl be havonta a kolduspénzekből — A segélyezették száma hatszáz körül van, egynek havi 10—12 pengő jut

Debreczenben nyolc évvel bevezették a szegénysegélyezés terén az úgynevezett „egri normát”, aminek lényege az, hogy a társadalom önkéntes adakozás útján kollektíve tartja el tehetetlen és keresetképtelen szegényeit, juttatj nekik azt a minimális összeget, ami megélhetésükhöz szükséges, hogy ne kelljen koldulniuk.

Ebből kifolyólag szervezték meg a háztartásonként fizetett „kolduspénz” beszedését. Minden család, vagy önálló lakással bíró egyén önként felajánlott husz-harminc-ötven fillértől kezdve tetszés szerint havi összeget, melyet havonként beszedett a szociális ügyosztály. Ebből az összegből rendszeres havi támogatást adnak a rászorultaknak és az alkalmazott „koldusellenőrök” révén ellenőriztetni az ügyosztály, hogy az utcákon ne kolduljon senki.

Egy darabig ment is ez a megoldás, eleinte néhány éven át nem lehetett koldust látni a debreceni utcákon, még a kéregető gyermekeket is sikerült megrendszabályozni és rendes munkára, tanulásra szorítani.

Az utóbbi időben azonban a kolduskérdés rendezésének rendszere mintha esődtől mondtól volna. Az utcákon mindig sűrűbben találkozunk kéregető férfiakkal, asszonyokkal, gyermekekkel. Nem kell bővebben fejtegetnünk, hogy ez a látvány egy nagy város arculatán bizonyos szépséghiba. A szociális gondoskodás mai korszakának kívánása, hogy intézményesen történjen a gondoskodás az élet eseteiről.

Érdekesnek tartottuk utána nézni a kérdés részleteinek. Hivatalos helyen ugyan elzárkóztak az adatok közlésétől, mindazonáltal sikerült megállapítanunk a következőket:

Az említett önkéntes felajánlásokból befolyó „kolduspénz” összege havonta négy-ötezer pengő között mozog. A város költségvetésében be van állítva ugyan szegénysegélyezésre évi harminchattezer pengő, de ebből tartják fent a szegényházat és fizetik a közsegélyeseket, vagyis a város hozzájárulásából csak kis összeg fordítható koldussegélyezés céljaira.

Az önkéntesen adakozott összeg a megnyilvánuló szükséglethez képest igen kicsiny. — A segélyezették száma, ideértve a közsegélyezettéket is hatszáz-hatszázötven. Mint halljuk, egy „koldussegély” embernek havonta tíz-tizenkét pengő jut, ami a mostani viszonyok között alig jelent komoly segítséget.

Itt van aztán a kérdés ütközéspontja. A békeárak mellett egy rászorult, keresetképtelen ember számára, ha nem is elegendő, de a pusztia életfentartásra elegendő volt egész szerény külsőségi helyeken a havi 10—12 pengő, de manapság ez az összeg édeskeves. Szóval az történt, hogy a koldusok nem kaptak „javítást”, nem kaptak egyszerűen azért, mert nem jutott több nekik. Sok koldus így

aztán még ha kapja is a havi segélyt, kiáll az utcákra, vagy a koldulás más formáját gyakorolja, hogy hozzájusson a vábábi segítséghez. Fokozottabb mértékben áll ez a kolduló gyermekekre, akik a példa után menve, nagy ambícióval útk a kéregetést, még ha az nem is komoly életszükségletre, hanem mondjuk mozira, fagyialtra kell is nekik.

Nagyon kevés embernek jutott az eszébe, hogy a kolduspénzt, vagyis a felajánlott havi összeget felemelje. Sőt ellenkezőleg, sokan a változott viszonyokra tekintettel, nem hajlandó kifizetni tovább. Komoly megfontolás tárgyát képezi, hogy érdemes-e tovább fenntartani ezt a rendszert, mely sok adminisztrációval, utána járással jár. A közületek és intézmények különben is elzárkóznak a bekapcsolódástól azon a címen, hogy a jövedelnyközlésre megvan a maguk módszere és gyakorlata.

Ha az illetékesek felhívással fordulnának a közönséghez a kolduspénz felemelése céljából, és így meg lehetne tudni azt, hogy a lakosságban van-e hajlandóság erre rendszer fenntartására. Ha negatív eredménnyel járna a felhívás, akkor valóban gondolni lehetne az eddigi rendszer felszámolására.

A kérdés megoldására kínálkozik az is, hogy segítséget, még pedig komoly segítséget csak az arra érdemes, illetve teljesen keresetképtelen egyének kapnának. Ezeknek számát nem tessük többre, mint százötven-kétszázra. Más szegény, de nem munkaképtelen embereknek megfelelő munkaadalmat kellene biztosítani. — A hivatalos koldusok teljes kiküszöbölésével a város gondoskodna intézményesen a teljesen tehetetlen emberek ellátásáról. Tíz-húsz ezer pengővel az egész kérdés megoldható.

Értesüléseink szerint a kolduskérdés rendezésének revíziójára illetékes helyen is gondolkodnak és új megoldás előkészületi stádiumban van.

Megkezdődtek a beiratkozások a Német Tudományos Intézet nyelvtanfolyamaira

A német nyelv ismeretek kifizetésére való terjesztése a müncheni Német Akadémia kezében van, amelynek intézményei behálózak az egész világot. Budapestén a Német Tudományos Intézet nyelvi szakosztálya szervezi a magyarországi német nyelvtanfolyamokat. Ennek fiókintézményeként működik városunkban a Német Tudományos Intézet debreceni szervezete.

Az intézet kitűnő kölcsönkönyvtárral fenntartása mellett külföldi könyvesereket, kölcsönzéseket tesz lehetővé, intőzi a csereszondiákok kiutazásával kapcsolatos ügyeit. Munkájának legjelentősebb részét azonban német nyelvtanfolyamok rendezése alkotja. Debreczen társadalma minden rétegéből kerül ki a nyelvtanfolyamok hallgatója s a tanfolyamok sikereinek titka éppen abban rejlik, hogy mindig sikerült a nagyszámú résztvevőket hivatás, társadalmi állás és tudás szerint csoportosítani. Vannak olyanok, akik már 6—6 esztendőre látogatják ezeket a német órákat és a teljesen kezdők sorából már a legelső fokig kúszottak fel magukat ahol már minden megismerés német nyelven folyik. Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt az Intézet vezetősége (Ferenc József-út 22. II. em.) naponta 8—8.

Fehérneműgyár

részére ipari gyorsvarrógépeket

(Singer 103, 95, 96, Pfaff 101—104 stb.) gomblyukázógépeket (Singer 71 stb.)

motorokat, transmissiót,

vagy egész üzemet

felszereléssel együtt is, megvesztek. Ajánlatokat „Nagyüzem” jellegre Arató hirdetőirodába, Bpest, Erzsébet-körút 14. kérek.

Vidéki áramszolgáltató vállalat sürgős belépésre öskeresztény származású

mérlegképes könyvelőt

keres. Ajánlatokat eddigi működés és fizetési igény megjelölésével „Jó és gyors munkatér” jellegre

BALOGH HIRDETŐBE Budapest, Szt. István krt. 9. kérelek.

Az egyetemi Horthy Miklósné Leánykollégiumot 30 személyes fiók-kollégiummal bővítik ki

„A kollégiumi nevelés legfőbb célja a hivatástudat fejlesztése”
Dr Ravasz Gizella igazgató az egyetemista leányok kollégiumi életéről

A szeptember mozgalmat és elevenséget hozott az egyetem életében. A beiratkozások, felvételek már megtörténtek, s az előadások is megkezdődtek.

Vidám lármától, beszélgetésről hangos az egyetemista leányok derűs, kedves otthona: az Egyetemi Horthy Miklósné Leánykollégium. Az ajtókra felkerülnek a nevjegyek, s a fehér szobák bördökkel, utaztatókakkal lesznek tele. Sok helyen már berendezett kis szobát is látunk: az asztalon csipketerítő és az ablakban virág. Es természetesen könyvek mindenütt.

A Horthy Miklósné Leánykollégium lelkes, hivatása magasztalan álló fiatal igazgatónője: dr Ravasz Gizellával, az egyetemista leányok kollégiumi életéről beszélgetünk. A kollégium jelenlegi legnagyobb problémája, az épület szűk és kicsi voltára terelődik a szó.

— *Az idén sokkal többen, majdnem megegyezően annyian kerültek felvételre a Leánykollégiumba, mint ahány férőhelyre rendelkezünk* — meséli dr Ravasz Gizella. A legrosszabb a dologban az, hogy a kiszorulókat a városban sem tudnak elhelyezni a közismert lakásgondok miatt. Azonban nincsen olyan kellemetlen helyzet, melynek jó oldala ne volna. Így a kenyérszűk körülmények hatása alatt mégis csak előbb sor kerül majd a Leánykollégium regóra esedékes kibővítésére.

— *Egyelőre, szükségmegoldásként berendezünk egy 30 személyes fiók-kollégiumot a Központi Egyetem alagsorában.* Dr Bodnar János e. i. Rector Magnificus volt szíves erre a célra két alkalmas helyiséget átengedni. Berendezése már folyamatban van s még e hónapban megnyitja a Horthy Miklósné Leánykollégium tartozékaként. Az ott lakó egyetemi hallgatókat ugyanolyan gondoskodásban kívánjuk részesíteni, mint a többi leánykollégiumi tagot. Így aztán a két különböző helyen lakó, de valójában egységes irányítás alatt működő intézet növendékeit — mintegy 90 leányt — egyforma szellemben nevelhetjük.

— *Talán elérkezik majd az az idő is, amikor egyetemünk minden hallgatójának kollégiumban lakhat. Mert ez volna az ideális dolog, ez a végcél. Csakis így remélhetjük az annyira vágyott egészséges közszellem melletti kialakulását.* Hiszen nőkről, a jövő nemzedék dorozóiáról és nevelőiről, mégpedig hivatott nevelőiről és irányítóiról van szó. Rendkívül fontos érdek, és helyi nemzeti érdek fűződik tehát ahhoz, hogy az egyetemről kikerülő női ifjúság, mely idővel — akár mint tanár, akár mint orvos, vagy egyéb foglalkozást végző — társadalmi közösségek vezetésére lesz hivatott, tudatában legyen feladatainak jelentőségével és teljes felelősséggel törekedjen azok megoldására. (Ez természetesen a másik nembeli ifjúságra is vonatkozik.)

— *Milyen eszközökkel igyekeznek ezt elérni a Leánykollégium?*

A feladatok helyes megoldásához nem elegendő a legnagyobb tudományos és gyakorlati felkészültség sem, ha nem párosul emelkedett erkölcsi erzőlettel, önfeláldozó készséggel, szociális belátással, közösségi érzéssel, erős akaráttal, komoly felelősség- és kötelességvállalással, nemzethűséggel, Isten-hitttel, egyszóval mély hivatástudattal. E hivatástudat fejlesztése és erősítése a kollégiumi nevelés legfőbb célja.

— *Ezt a célt a kollégiumban folyó közösségi élet körülményei már magábanveve is hathatósan előmozdítják.* Tág tere nyílik ugyanis egymás megismerésének, megértésének, megsegítésének, bő alkalom adódik az eszmecserekre, közös munkára és szorakozásokra, nemes versengésre. Könnyű összegyűjteni a leányokat közös megbeszélésekre, általános érdeklődési problémák megvitatására, nemzeti események és kérdések ismertetésére. Emellett az egyénenkénti foglalkozásnak is megvan a lehetősége.

— *Az elmúlt tanévben úgy szólunk minden nemzeti megmozdulásban, gyűlésben, a fronton harcoló katonák hozzátartozóinak gondozásában részt vettek a Leánykollégium tagjai. Salakot kötöttek a katonáknak, tashulladékokat gyűjtöttek, szociális munkát végeztek, szörvány vidékre jártak kultúrmissziót teljesíteni.* Mindezekben felül természetesen szorgalmasan végeztek tanulmányaikat.

— *A nemzetközösségi tudat fejlesztését és az állampolgári ismeretek kibővítését célozták a kollégiumban tartott nemzetvédelmi előadások.* Ezekben mindannyian résztvettek a bentlakó egyetemi hallgatók.

— *A lányok megértik és komolyan fogják fel a mai idők szavát.* A múlt évben pályázatot hirdettünk „A takarékoság a kollégiumban tartott nemzetvédelmi előadások. Ezekben mindannyian résztvettek a bentlakó egyetemi hallgatók.”

— *A lányok megértik és komolyan fogják fel a mai idők szavát.* A múlt évben pályázatot hirdettünk „A takarékoság a kollégiumban tartott nemzetvédelmi előadások. Ezekben mindannyian résztvettek a bentlakó egyetemi hallgatók.”

— *A nemzetvédelmi előadásokkal kapcsolatban is sokan rádobhentek általános ismeretek hiányosságára és fokozottabb önképzésük szükségességére.* Már pedig az ő körükben az önképzés és önképzés a legjelentősebb faktora az egyéni tökéletesedésnek. Természetesen, ehhez megfelelő irányítás szükséges. Mert bár az önállóságra való törekvés jellegzetes tünet a serdülőkor végén, amit meggátolni nem szabad, de kello éberséggel és megértő szeretettel elejét lehet és kell venni a túlzott individualizálódásnak, megértve és megértetve, hogy az egyéni kiválóságnak a közösséggel való viszonya ad értéket.

— *A komoly munka mellett vidám szórakozásokra is jut idejük a kollégista lányoknak.* A már hagyományossá vált Mikulás-esten sajátmaguk által összeállított műsorral szórakoztatják egymást és a meghívott vendégeket. Ezenkívül farsangkor valamilyen tancos összejövetelt tavasszal pedig majális vagy közös kirándulást szoktunk rendezni, amelyek szintén kiváló alkalomak egymás megismerésére.

A rövid beszélgetés elég volt arra, hogy bepillantunk a Horthy Miklósné Leánykollégium belső életébe, megismerjük azt a nagyszerű szellemet, mely a Leánykollégium közösségét: a közseretőben álló igazgatónőt, a nevelőket és növendékeket áthatja és összefűzi. Reméljük, hamar eljön az idő, amikor a kollégiumi élet áldásaiban minden egyetemista leány részesülhet és a kollégiumi falai között megtalálja második otthonát.

DEBRECZEN 6. OLDAL 1943. IX. 19.

— *Akinek foglalkozása minden erővel megőrzését megköveteli, így a hűbeteleknek legalább egyszer, legfeljebb kétszer egy évben természetesen „FERENC JOZSEF” kesztyűvel, mert ez alaposan kitisztítja a béleszámot és előmozdítja a gyomormozgást, fokozza az anyagcserét és ezáltal új élet-erőt teremti. Kérdezze meg orvosát.*

Szeptember 25-ikéig minden munkaadó rendezze alkalmazottai után kereseti adó tartozását

A városi adóhivatal a következő hirdetményt adta ki:
Mielőtt a városi adóhivatal a munkaadók helyszíni ellenőrzését megkezdelné, a nyári szabadságuk után nyomatékosan felhívja a munkaadókat, hogy amennyiben az illetményjegyzékek benyújtásával egy vagy több hónapra elmaradtak az adóhivatalhoz a 25. napján del. 11 óráig a városi adóhivatal 25. sz. szobájában szolgáltatassák be, vagy azokat postán a hivatal címére küldjék meg; ezre egyidejűleg a befizetetlen alkalmazotti kereseti adókat és járulékat az adópenztárból, vagy a 87.998. sz. csekkben fizessék be. Tájékoztatóul közli a városi adóhivatal, hogy e hó 20-é utáni késedelem nem váltható meg a tökéltátelek után felszámítható kamattal, hanem a mulasztó munkaadóra nézve a mulasztás vagy késedelem súlyos egyéb következményekkel járhat. Saját érdekében jár el tehát a munkaadó, így a megőrzés, iparos, kereskedő, bérto, vállalkozó, gyáros, sőt a csak háztartási alkalmazottat tartó munkaadó is s bárki, akinek szolgáltatásban beti 20. vagy havi 80 pengőt meghaladó kereseti alkalmazottak vannak, ha fent-írt bejelentési kötelezettségének a múltira nézve is (6 napon csupán a jelenre) eleget tesz szeptember 25-ig.

Október 2-án és 3-án nagy jubileumi díszhangversenyt rendez a Cipésziparosok Dalárdája több dalegyüttel

A Debreceni Cipésziparosok Dalárdája 1923-ban alakult. Olyan emberek alakították meg, akik egész napjukat nehéz munkában töltötték és vágytak rá, hogy egy kis lelki felüdülést nyerjenek. Erre legalkalmasabb a magyar dal művelése. Ezért alakítottak dalárdát, amely az évek folyamán igen szép sikereket ért el. A sok dícsőség szerzett és magas színvonalon álló dalegyület a húszesztendősi küzdelmek és babérok után ünnepléses jubileumot rendez.

A húszéves fordulót a mai vezetőik és dalosok emlékeztetéssel akarják tenni. Ez teljes mértékben sikerült is a tervekkel itélve. Egybekapcsolják zászlószentelést az emlékezést és hogy a közönségnek azt adják, amire legjobban vágyik és amit leg-többre értékeli, nagyszerű és kiválóan gondos felkészüléssel hangversenyt rendeznek, melyben több testvérdalárda vesz részt.

A jubileumi ünnepség október 2-án kezdődik. Szombaton este lesz a díszközgyűlés az Ipartestület dísztermében. Ennek legszebb része az a megbeszélés lesz, mellyel a dalárda fennállása óta működő tagokat ki-tüntetik.

Másnap, október 3-án, vasárnap délután 3 órai kezdettel a MAV kulturházban lesz a jubileumi díszhangverseny, amelyre sok testvér dalárda nevezett be és lázasan készülődik már hosszú idő óta. A magyar dal kedvelői számára igazi nagy élmény lesz. Számos értékes tiszteletdíjért folyik a nemes versenye.

A jubileumi ünnepség sikerét biztosítja az a körülmény, hogy sok rátermetű és tapasztalt rendezőtől álló bizottság fáradozik a sikerért, amely kétségtelenül nem fog elmaradni.

Idéghoromban öngyilkossági szándékából 50 tablettát idegcsillapító vett be egy asszony

Virág Mihályné szül. Orosz Teréz 32 éves asszony Csillag-utca 67. szám alatti lakásán idéghoromban az idegcsillapító tablettáiból öngyilkossági szándékából bevett ötven darabot. Rosszul lett, elvesztette eszméletét és súlyos állapotban szállították a belgyógyászati klinikára. Kihallgatása alkalmával lemondott öngyilkossági szándékáról.

Fagondok-szengondok

A téli fűtési szezon közeledtével egyik levelet a másik után hozza a szerkesztőségi posta, melyeknek sorából visszatérő refrénként tolnak fel a fa-és szénbeszerzéssel kapcsolatos gondok... Az alábbiakban kiragadunk néhány kérdést, panaszt szegény emberek, ellátatlanok leveleiből.

„A jelenleg szünetelő fakiadás kapcsán az az aggodalmunk nekünk, akik még nem kaptunk május óta fakiutalást bent levő kényvünkre, hogy ha megindul a fakiadás, egyszerre sok utalványt adnak ki és ez olyan torlódást idéz elő, hogy napokat rászánhatunk most, amikor pedig olyan drága a munkaidő és fuvar sem tudunk kapni. Arra kérjük az illetékeseket, legyenek erre tekintettel. Kezddj meg lehetőleg mielőbb a fualtványok kiadását, hogy meg a szaraz, szép őszi időben hazaszállíthassuk tüzelőnkét és vezessenek be bizonyos rendet a fakiadásban, hogy például egy napon csak meghatározott számú utalványra adják ki a tüzelőanyagot. Ezzel sok ember becses munkaidejét megtakarítják és megszűnik a felesleges torlás is.” — írja egyik olvasónk.

„Én nagyon szegény ember vagyok — ezzel a megható valomással kezdődik a másik panaszos level. — Minden gondnál nyomasztóbban nehezedik rám a tüzelőanyag kérdése. Május óta nem kaptam egy deka fát sem. Tudom, hogy kaptam volna, ha igényelek én is fél ölet, vagy negyed ölet. De nekem nincs egyszerűen ennyire pénzem és rajtam kívül nagyon sok szegény embernek sincsen. Mi azok közé tartozunk, akik mindig kilóztuk a fát a fűszer-üzletből, ahol mást is vásárolunk, azt beirták nekünk, aztán hét végén becsülettel megfizettük. Aki tehetne, a kényvőre kapott fualtvány alapján régen bevitte teli tüzelőszükségletét a Bínkról, vagy az epreskert faraktárból, ehhez azonban nekünk nem volt 150 pengőnk, sőt ennek fele sem. Most pedig fa nélkül vagyunk a közelítő télen, nem sokára már főzni sem lesz mivel... Ötvenkilós, egyfajásos tételt csak ki tudnánk fizetni egyszerre, de ennél többet nem. Arra kérem az illetékeseket, legyenek szívesek gondoskodni ró lóunk is.”

Érettségiző diákok a meghosszabbított szünet problémáiról

A meghosszabbított szünet sok problémát vetett fel diákok körében, elsősorban a maturaújsok között. Altlalános felgöcs, hogy az érettségi előtt állókat rendkívül nehéz helyzetbe hozta a megrovidított tanév. Ennek adott hangot egyik diák-olvasónk a punk hasábjain és gondolatait széles körben keltette visszhangot. Néhány nagyon érdekes véleményt kaptunk ennek kapcsán, mely élénk lényt vet a mai fiatalok komoly gondolkodására, a helyzetet jól ismerő felgöcsökre is.

Egyik nyolcadikos gimnazista mondta:

„A „Debrece”-ben érdekes „köz-érdeku levelet” olvastam. Egy nyolcadikos diák vet fel ötleteket, mi módon lehetne megoldani a ké-ő iskolakezdettel járó hátrányokat, hogy azok ne legyenek vezetés kihatással esetleg majd az érettségim Magam is nyolcadikos vagyok és örömmel átom hogy van társam között olyan, ki nem kisgyermek módjára gondolodik a kéthónapos kényvőszünet felhasználásáról, hanem a helyzet komolyságának megfelelően, okos ötleteket vet fel. Ehhez csak annyit szeretnék hozzáfűzni, hogy magam s jónéhányan meg barátaimmal azzal próbálkoztunk, hogy egy-egy jobb tanuló köré csoportosulva ketten-hárman tanultunk együtt. Nem vált be. Sajnos, még mindig sokan vannak nyolcadikosok is, kik nem tulajdonítanak elég jelentőséget a ránk váro feladatoknak, vagy fitymáiban legyintenek, hogy majd „hadivál” meggyünk át úgy is. Ehhez nem kell magyarázatot fűzőm, úgy s átja mindenki, mennyire helytelen álláspont ez. Ma a „minőség forradalmában” igenis minden erőnkkel azon kell lennünk, hogy minél jobban tudjunk, ne csak átmenjünk, hanem vigyazzunk arra is, hogy hogy menjünk át. Ha kell, tegyverrel, de most komoly és alapos tanulásra szolgáljuk a nemzetet.

— *Helyes tehát maturaújs barátságosnak az a megállapítás, hogy valami módon engedélyezni kellene a tanári beavatkozást a nyolcadikosok tanulmányterébe, mert rádióiskola ezt nem helyettesíti.* Ha jó, tudom, az egyik debreceni iskola erdő-anitással próbálkozik. Nem tartom ezt megoldásnak, több oknál fogva: A szabadban tanulás nem enged olyan figyelem koncentrációt, mint az iskolai. Ez

E levél kapcsán legyen szabad felvetnünk, nem lehet-e a fűszerkereskedések részére szigorú elszámolásra kitalálni bizonyos famennyiséget a városi faraktárból, hogy pontos könyvbeírás mellett el tudják latni azokat is, akik egész életükben kilózták a fát és ma sincsen ar-ra pénzük, hogy egyszerre nagyobb mennyiséget vásároljanak...

Köztisztviselő előjelzőnk írja: „Minden esztendőben tiznyáron be szoktam szerezni azt a 25 mázsa szenet, ami a téli szükségletem, egyik tuzó anyag kereskedő útján. Az idén nyáron nem kaptam meg ezt, szeptemberre biztattak velem. Most pedig, hogy felkerestem a kereskedőt, kijelentett, hogy az idén nu tud kiszolgálni, mert annak a szénmennyiségnek, amit szállítanak neki, 40 százalékat a város igénybe vette másik 40 százalékat kiskereskedőknek kell szétosztania, a január-20. százelekből pedig csak egy kis töredéket tudja sokolt veöneknek kiszolgálni.

Tájékoztatót kérének illetékes helytől arra nézve, hogy miután tudtommal a szénbeszerzést semmiféle rendelkezés nem köti meg a lakos nagyságához és a lakók lélekszámához megallapított mennyiségben belül, hogyan szerezzem be szénszükségletemet? Ha kiskereskedőtől kísérlem meg azt, elsősorban kétes, hogy engemet, aki eddig nem voltam vevője, kiszolgál-e régi vásárlóival szemben? Másodsor, ha kiszolgál is, egyszerre kaphatok tőle legfeljebb 2-3 mázsa szenet, ami azt jelenti, hogy az én szerény tisztviselői fizetésemből, ha 8-10 esetben meg is kaphatom a szükséges és rendelt szerint is járó 25 mázsa szenet, akkor ugyanannyi esetben kell megfizetnem a fuvaroköltséget, mert a fuvaros csak annyit kér egy úrt, ha három mázsa szenet hoz haza nekem, vagy húszat. A 8-10 fuvardij annyira megrövidítja tehát számomra a tüzelőanyagot, hogy csaknem kétszeresébe kerül... De kétséges az is, hogy olyan szenet kaphatok-e 8-10 esetben mindig, ami az en kályhában ég és gazdaságosan ég, ami nemzetgazdasági szempontból is fontos. Tisztelettel kérem ebben az ügyben az illetékesek mielőbbi infőzkedését, mert a tél erősen közeledik.”

különben is nem komoly az a tanulási, melyet az első őszi zapor elmoshat. Mi fedél alatti tanulást szeretnénk. Meg kellene engedni, hogy ha nem is az össze érettségi tárgyat de legalább is a latin, fizikát, számtant tanarok taníthassák. Magyar, történelmet magunkba is tudnánk tanulni de szám-tanhoz pl. már magyarázatra van szükség. A főigazgató Urnak valami módon segítené, kellene, illetékesek segítségét kérjük ezzel kapcsolatban.

Másik diákoknak a következő gondolatai érdekesek:

— *Feltétlen szükség van bizonyos segítségre, hogy az érettségizők át tudják hidalni a kéthónapos kényvőszünet meghosszabbítás hátrányait.* Hiszen még rendez időkben is hiányzik az átmenet az érettségi és a rendez tanulás között. Ennek toka az, hogy ninosenek szabalyozva a érttségi kérdések. Ninosenek olyan tételek, amelyek mindenütt egyformák. Sok olyan kérdés is szerepel az érettségi tételek között, mely a tankönyvekből hiányzik, így a munka sokkal nehezebb, több helyről kell a terjedelmes anyagot összezsúolni. Úgy tudom, néhány érettségi formájában, valamint képs ábrákkal, térképekkel, grafikokkal, idézetekkel ellátott Geneszy Encyklopédia, mel magantanoló; részére készült és jó segédkönyvül szolgálhatna. Keresetük a könyvkereskedésben de nem kapható már. Fontos lenne az érettségizők érdekében kibocsátani olyan segédkönyveket az érettségi tárgyakból, melyek az anyagot tételekben, az érettségi feladatainak megfelelően tárgyalják...

— *Az ifjúság tehát komolyan foglalkozik az új helyzettel, nem akar meglókvást, vállalja a rászakadt megrövezett feladatokat, csodán annak pontosabb körvonalozását kerli. Azt hisszük, ebben az illetékesek feltétlenül segítségére lesznek.*

— *Besurranó tolvaj behatólt Végh Istváné Dömsödy-utca 22. szám alatti lakásába és 250 pengőt elloptott. A rendőrség megindította a nyomozást.*

Művészi tervezésű és készítésű modellek a **Papp** MODELLEK salonból tőkéletesekek. SZENT-ANNA-U. 12. üzlet. Telefon: 39-07.

Tízezreket szerzett hamisított kenyérjegy árusításával, autót vett, lapvállalatot alapított, pilótatiszti egyenruhában szélhámoskodott két kicsapott debreceni diák

A debreceni rendőrség nem mindennapi ügyben folytatta le a nyomozást. Két kalandos természetű debreceni diák, Nagy Kálmán 20 éves kimaradt tanítóképzős, Nyíl-utca szám alatti lakos és Nagy Csaba 19 éves kimaradt tanítóképzős, Magoss György tér 7. szám alatti lakos egyenruhában elkövetett szélhámosságok sorozatával bekalandozta az országot, hamis kenyérjegyek árusításával Budapesten tízezreket szereztek, lapvállalat alapítását tervezték, erdélyi nyaralásra utaztak, hamisított levelekkel manipuláltak, míg végül a katonai és polgári hatóságok leplezték le a páratlan vakmerőséggel elkövetett tettek sorozatát.

Nagy Kálmán és Nagy Csaba, akiket egyébként névazonosságukon kívül semmi rokoni köztársasági nem fűz egymáshoz, egy intézetbe jártak és a múlt év őszén Budapesten, ahova egy labdarugómérkőzésre utaztak fel, egyik szálloda sérelmére hitelezési csalást követtek el. — Ezért az iskolából a diákoknak ki kellett lépniük és a két fiú elhatározta, hogy Budapesten magánúton fejezik be tanulmányaikat és ott tesznek érettségi-t. Szüleiket, akik rendes, jó-ravaloó emberek, szintén félrevezették, tőlük kaptak pénzt a budapesti útra, ott azonban tanulási helyett bűnözésre adták feljüket és a két fiatal diáktól csakhamar magához ölelte a budapesti alvilág.

Kenyérjegyhamisító-gyár ügynökeiként napi 1000 pengőt kerestek a két diák

Előzőleg már Debrecenben elkövettek kisebb szélhámosságokat. A téli szezonban, hogy sportolás céljaira bakancsot és fehérműt szerezzenek, egyik leventeparancsnoknál nevében hamisított nyugtára bakancsokat és ingeket esaltak ki és ezeket a tárgyakat használat után debreceni zsibvásáron eladták. Ezzel az összeggel és a szülőktől kapott pénzzel Budapestre utaztak, ahol a Telegyár-terem megfordulva, összekapcsolták a pesti alvilággal és hamarosan megtudták, milyen jó üzlet a kenyérjegy-üzlet. Ezt szövegezve több csavargóval, meg is kezdték, majd újdonsült ismerőseik révén Nagy Kálmán és Nagy Csaba eljutottak egy körüli kávéházhoz, ahol az „üzlet” főfészke volt. Ott házasságra vették át egy Halmos Béla nevű ügynöktől a hamisított kenyérjegyeket és ezt nyomban továbbadták olyan haszonnal, hogy volt nap, amikor 1000 pengős keresetre tettek szert, ha Halmos eleget jövedelmet adott. Mikor 4000—5000 pengő keresetre tettek szert, elhatározták, hogy ifjúsági lapot indítsanak.

Repülőtiszti egyenruha, hamis ajánlólevelek

Ajánlóleveleket hamisítottak nyomtatott levélpapírok és bélyegzők segítségével és ezzel hivatalos helyekre is bejuttatták, ahol annak a tervüknek, hogy az egész országot elárasszák ifjúsági lappal, megnyerték illetékesek támogatását. Úgy tervezték, hogy Nagy Károly lesz a főszerkesztő, Nagy Csaba a segédszerkesztő. Debrecenbe leutaztak, helyiségeket kerestek a szerkesztőségnek, hítorokat rendeltek.

DEBRECZEN 7. OLDAL 1943 IX. 19.

egy autót. Vásároltak is 9000 pengőért egy elegáns gépkocsit, melyen egyenruhába vágva magukat, sorra látogatást tettek ismerőseiknél és megcsodálták gyors karrierjüket.

Ezután erdélyi nyaralásra mentek, I. osztályú hálókosin téve meg az utat egyik divatos erdélyi fürdőhelyre, ahol egy hónapot töltöttek. Barátaik közül többet meghívtak a fürdőhelyre is és hogy azoknak ne kerüljön pénzbe az út, hamis menetlevelet küldtek nekik...

Egyre nagyvonalúbb szélhámosságokkal vonták magukra a figyelmet, bejáratosak lettek hivatalos helyeken, elválták egyik barátjuk hasonló gyors karrierjének előkészítését is, amikor a katonai és polgári hatóságok leleplezték a két debreceni diák üzelmeit. Kovács Gusztáv detektív előtt beismerő vallomást tett a két megtevédd, jócsaládból való fiú, akiknek tettségeiről, kalandos vállalkozásokról maguk a szülők értesültek a legnagyobb meglepetéssel, mivel abban a hitben voltak, hogy fiaik ezidő alatt Budapesten szorgalmasan tanulnak... A Debrecenben lefolytatott vizsgálat után Nagy Kálmán s Nagy Csabát Budapestre is felvitték, ahol a kenyérjegyhamisító gyár üzelmeire derítenek fényt a két debreceni diák vallomása alapján.

Autóvásárlás, erdélyi nyaralás

A két „tisztit” avanszált diáknak ekkor vágyalma lett

A dánosi négyszeres rablógyilkosság tetteseit 36 esztendővel ezelőtt fogták el a daktiloszkópia segítségével

A szép cigányleány mint bestiális gyilkos

A magyar sajtót 36 esztendővel ezelőtt igen nagy szenzáció foglalkoztatta. Heteken át oldalas cikkekben írták meg a dánosi rablógyilkosság rémségeit és a nyomozás fordulatait. A négyszeres rablógyilkossági ügy a világsajtóba is bekerült és az amerikai lapok is részletekben írták a borzalmas gyilkosságról és a gyilkos cigányokról.

Dános község határában történt 1907 nyarán, hogy Szarvas István csárdást, feleségét, leányát és a csárdás kocsisát megölték és a lakást kirabolták. A pestimegyei csendőrség indította meg a nyomozást a rablógyilkosság ügyében és hetekig tartó nyomozás segítségével sikerült is elfogni a gyilkosokat. A sikeres nyomozás abban az időben még újdonságnak tekintendő nyomozási eszköznek, a daktiloszkópiának volt köszönhető.

A vizsgálat során megállapították, hogy a csárdában a gyilkosságot megelőző napokban többször jártak kőbor cigányok, akik kilesték a környezetet. Harminchat esztendővel ezelőtt, egy forró nyári délutánon ismét betértek a kőbor cigányok, négy férfi és egy nagyon szép fiatal cigányleány a csárdába és italozni kezdtek. — Szarvas István csárdás felesége és fiatal leány szolgálták ki a cigányokat és vigyáztak is rájuk, nehogy fizetés nélkül távozzanak el az ivóból. A cigányok egy órai italozás után rátámadtak Szarvasnéra, akit a rongyos ruha alól előkapott éles fejszével ütöttek le. Az ütés halálos volt és valóságos kettérepesztette az asszony koponyáját. Szarvasné leánya zokogva borult anyjára és igyekezett saját testével védeni újabb csapásoktól. A szép cigányleány ekkor rávetette magát és fojtogatta a csárdás leányt, aki rémületében sikoltani kezdett. A lármára berohant a szomszéd szobában alvó

csárdás is és családja segítségével akart lenni, de nem tudta lenni sem kiszabadítani a cigányleány karmából, mert egy fejszecsapással szétzúzta koponyáját és holtan zuhant felesége holtteste mellé. A csárdás leánya is hasonló sorsra jutott. A bestiális gyilkosok még szörnyen meg is csonkították a leányt.

A csárdás kocsisa, aki az iszállóban volt, a nagy kiadálásra berohant az ivóba, de amikor látta a gyilkosságot, rémületében megfordult és futásnak eredt. Menekülni nem tudott, mert a cigányok utána rohantak és fejszével ütötték le az udvar végénél. A kocsis is meghalt a helyszínen. A gyilkosok valóságos szétdarabolták a kocsis holttestét, majd a lakást kifosztva elmenekültek.

Hetekig tartó nyomozás során az ország majdnem minden kőbor cigányát összefogdosták és kérdezték, de nem akadtak a tettesek nyomára. A nyomozásba bekapcsolódott a csendőrség kívül a rendőrség is és az ország minden cigányát kérdőre vonták, kérdezték, hogy hol jártak, mit csináltak a gyilkosság napján. Sok gyanúsított volt, de az igazi tettesek csak nem akartak kézrekerülni. Végül is ujjlenyomat vizsgálat hozta meg a döntést.

A véres fejszét a gyilkosok a helyszínen hagyták. A fejszét felvitték a csendőrök Budapestre és átadták a rendőrségnek, ahol nemrég vezették be az ujjlenyomat rendszert. A fejsze nyelén több ujjlenyomatot találtak és a lefénképezett ujjlenyomatok alapján kezdtek kutatni tovább a gyilkosok után. A cigányoktól ezrelével vették az ujjlenyomatokat s összehasonlították a véres fejszén talált ujjlenyomatokkal.

Nagyon nehéz munka volt ez, mert össze kellett fogdosni az országban kőborló összes cigányokat. A nehéz és hosszadal-

mas munka meghozta az eredményt. Kézrekerült Kolompár Balog Tuta három társával és a szép cigánylánnyal, Marcsával. A boncolás során kiderült, hogy a csárdás leányának gyilkosa a cigányleány volt, mert a halált fojtogatás okozta, nem a fejszecsapások. A cigányleány addig szorította áldozata nyakát, míg az a kezei között meghalt.

A gyilkosok töredelmes beismerő vallomást tettek és elvették méltó büntetésüket. A dánosi négyszeres rablógyilkosság kiderítése az ujjlenyomat rendszernek volt köszönhető és az azóta sokat fejlődött daktiloszkópia sok rejtélyes bűnyűben derítette fel már az igazságot. Igaz, hogy abban az időben

még a bűnözők nem ismerték ezt a nyomozati eszközt, nem tüntették el az ujjlenyomataikat, nem vigyáztak, mert nem is álmodtak arról, hogy a loptott fejsze nyelén maradt ujjlenyomat lesz a leleplezőjük és megdönthetetlen bizonyíték a bűnösségük mellett.

Ma már nem olyan könnyű dolgozni a daktiloszkópia segítségével, mert a ravasz bűnözők kesztyűben dolgoznak és nagyon vigyáznak arra, hogy ujjlenyomat ne maradjon viszsza utánuk. A bűnözők ujjlenyomatát azért gondosan őrzi és gyűjti a rendőrség a fényképpel együtt, mert egy vizsgálatság és máris a rendőrség kezében a bizonyíték.

KOSSUTH LAJOS CÍMERES PIPÁI

Írta: HEGYALJAI KISS GÉZA

Mit lehet írni a pipáról? — Kérdi a nyájas olvasó. Hát ha egyebet nem, akkor legalább is egy szótárakat. Milyen ügyesen megírta valamelyik rimfaragó diák vagy rektor ezt is: Az ipai pap pipája fapipa, azért az ipai papi pipa, ipai papi fapipa...

Nohát a Kossuth Lajos pipái még jobban megérdemlik, hogy írjunk róluk. Először is azért, mert ezek nem fapipák voltak, hanem ezüst kupakos, drága tajtékpipák. Másodsor azért, mert történeti nevezetességű pipák. — Harmadsor azért, mert minden tárgy, vagy emlék ami Kossuth Lajosé volt, becses a magyar embernek és szívesen olvas róla.

Kossuth Lajos fiatal diák volt még, mikor a pipázásra rászokott. És akkor is fiatal ember volt, mikor az ország legszebb pipagyűjteményével ő dicsekedhetett. Harmincas évei elejét tapasztalta, mikor a pozsonyi országgyűlésen résztvett. A tavollevők követte volt. Szavazati joga nem volt. Szónoki erejét még inkább csak a függetlenségi párt körében ismerték. Mint írótt ekkor kezdte az egész ország megismereni.

Akkor ugyanis nem volt még nyomatott újság. Azt viszont sokan szerették volna tudni, hogy mi történik az országgyűlésen. Ennek a négyéves gyűlésnek olyan fontos tárgyakról kellett tanácskozni, amilyen például az úrbér változása. Mindenki szeretne volna tudni: mit végeznek.

Kossuth Lajos tehát szerkesztett egy újságot, amit juratusok, ügyvédok írtak. Kossuth Lajos diktálására. Ennek az újságnak ez volt a címe: Országgyűlési Tudósítások. Benne volt azoknak a beszédeknek a vejeje, amelyek a gyűlésen elhangzottak. És bizony ezek a szónoklatok többször szettek voltak úgy, ahogy Kossuth röviden összefoglalta, mint úgy, ahogy élő szóval elhangzottak.

Az Országgyűlési Tudósításokat az ország minden részében megrendelték. Örömmel olvasták, csak úgy nyeltek. Az előfizetési díj évi 8 pengőforint volt. Kossuth Lajos ennek a közkeletű hírlapnak a révén ismerté, nevű íróvá vált. És az ő nagy-szerű munkájáért, amellyel annyit jó magyar hazafi szívet megörvendeztetett, kapott ajándékba az országgyűlési követektől is másoktól is egy-egy szép tajtékpipát. A pipa ezüst kupakos, jára rá volt véste legtöbbször annak a címere és a neve, aki ajándékozta. Ezek voltak Kossuth híres, címeres pipái.

Kossuth pipáiról szólva jó tudni, hogy Magyarországon 1630 óta pipáznak. Fapipán vagy cseréppipán kezdtek. Tajtékpipa csak 100 év múlva jött világra. — Egy Bíró nevű csizmadialeány addig fürta, formálta a tajtékkövet, míg pipa vált belőle. Oda is ajándékozta mindjárt a veszprémi püspöknek. Kapott érte egy fejsze tehenet borjastul. Történt pedig ez 1740 körül. Sok tajtékpipát mutattak a szittnyák földjén nemes büszkeséggel. Ez a Rákóczi fejedelem pipája volt. Képtelenség. Rákóczi, mint tudjuk 1735 ápr. 8-án meghalt Rodostón. És meghalt anélkül, hogy tajtékpipát láthatott volna. Az övé tehát nem lehetett egyik tajtékpipa sem. Baltazár püspöknek szokása volt, hogy töltött pipával kínálta jó embereit. Révész Kálmán — így kínálta:

Gyujts rá, Kálmán, te szereted a történelmi emlékeket, hát ez a pipa még Méliuszé volt. Révész Kálmán magyarázni kezdett: Nem lehet elsősorban, mert a török nem engedte, hogy a gyatruk pipázzanak. Másodsor, mert Magyarországon csak 1630-ban kezdtek pipázni. Baltazár hallgatja és ennyit mond nemegyszerűséggel: A fene essen a tudományba... Az 1836-os országgyűlésen jött divatba, hogy tajtékpipákkal leplejék meg egyik-másik követet, főként Kossuthot.

Egy kortárs feljegyezte, hogy az országgyűlés vége felé Kossuth újabb és újabb szép pipákkal jelent meg a halászkapui kávéházban. A követek napoként ott szoktak találkozni, Bezerédi István Tornamegyei kitűnő követ ajándékozta Kossuthnak az első pipát. Ezt követte aztán a többi. Voltak persze, akik azt suttozták hogy különösen olyan követek tisztelik meg Kossuthot emlékpipával, akiknek ő szokta előre megírni a beszédjüket. Ez azonban nem így volt igaz. Az bizonyos, hogy a pipagyűjtemény megért egy párezer forintot.

Es ezt a híres pipa-állományt a bécsi kormány lefoglaltatta. Az országgyűlés végén az volt ugyanis a közkívánság, hogy Kossuth ne hagyja abba tudósításait, hanem folytassa. Folytatta is, most már Törvényhatósági Tudósítások címen, 1836-ban felkötötték Budapestre. Onnan akarta a nemzeti közvéleményt lapjával irányítani. Csak hogy ezt nem nézhette a bécsi udvar. Az a szabadság helyett csak egy akaratot akart ismerni, a császárt.

Kossuth a lapját sok akadályon keresztül is szerkesztette, küldöztette. Egyszer aztán éjszaka körülvette a hajókat 50 darabont és elfogták, bezárták a budai vár kazematájába. Míg ott elfogták, házkutatást tartottak a lakásán, a Föld utcában, lefoglalták ezeket, mint bűnjelket, mert az ezüst kupakon ott ékeskedett sok országgyűlési követ neve is.

Pedig Kossuthnak nagyon becsesek voltak ezek a pipák. Sokszor gondolt rájuk hároméves fogsága alatt a börtönben is. 1837 október 10-én ezt írja a budai vár tömlőcéljából az édesanyjának: „Az itt volt 5 pipát s egyet az újonnan küldöttek közül, minthogy csatornája új létere is szel, visszaküldöm. Ezek közt van egy, a Kubinyi-féle, melynek pozsonyi orvoslára volna szükség. Pipám, minthogy emlékek, kedvesek lévén előttem, figyelmeztetni kérem azt, aki tisztítani szokta, hogy a pipavakaró kés vége gömbölyűségében bizakodva, ne igen bátran járjon a fenék körül, mert lime a most hazaküldöttek közt egynek, a Laczkovics-félenek, vastag fenéke e miatt már majd mindenikben láthatni egy borsónyi üreget. Kedves szülemnek kétszókolásomat küldve, testvéreimet ölelem, engedelmes fia: Lajos.”

Látjuk ezekből, hogy a börtön szomorúságát a pipák bodorodó füstje igyekezett az ifjú rabbal feledtetni. Mikor aztán Kossuth 1840 májusában háromévi fogság után kiszabadult a tömlőcélból, akkor lett igazán népszerű ember és a szabadság-ösmékeknek ünnepeit hőse. Bizonyosan kapott még azután is sok becses tajtékpipát ajándékul a magyar nemzetől. Mert nepe őt életében holtában mindenkor szerezte.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, szeptember 18-án reggel 8-tól, szeptember 25-én reggel 8 óráig Klyó, Piac u. 31, telefon 30-95 Tisza, Péterfia u. 61, tel: 24-52. Csillag, Árpád-tér 1, tel: 29-32. Istemi Gondviselés, Petőfi-tér és Teleki u. sarok, telefon: 32-81. Mátyas király, Nyilastelep, Vármegyés utca 16, tel.: 32-01.

A Távol virága

Csodálat a távol
Kékes fényben játszó
Varázslatos tájat;
Hegycsúcsok és erdők
Ölelkező felhők
Titoktelt virágát

és amint elszem,
Valahogy úgy érzem,
Tartékelyu virága
Int felém jövőnek,
S talán — Teremtőnek
Néma biztatása.

Közébe vágyom,
S egyre jobb n látom
Rajzosszirmu kelyhét,
S mintha harmat lenne,
Ugy csilantja benne
Szívem nagy szeretetjé.

De a harmatosseppben
Valami megrobban
Halk sóhajok szállnak
Felém és remegve
Titka üzen benne
A nyitló virágnak.

S míg szemem kereste
A titkot, az este
Rabornit a tájra.
A szívet igéző
Illatot igéző
Báronyos virágra.

CSER KATALIN ÉVA.

— Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Farkas Pál, délután 5 órakor dr Erdei Mihály. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Gáll Mihály, 11 órakor Uray Sándor, 5 órakor Kecskés József. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Duscza Ferenc. Károlyi Gáspár-téri templomban reggel 8 órakor Leventeistentisztelet, Varga Balázs, 9 órakor Kiss Antal Jenő, délután 4 órakor Varga Balázs, Ispótyai templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Birinyi János. Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor Pataky László, délután 5 órakor Pataky László. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Bányay Zoltán. Nyilas-telpei templomban délelőtt 10 órakor Sipos Károly, délután 5 órakor dr Juhász László. Csapokerti templomban délelőtt 10 órakor dr Danesházy Sándor, délután 5 órakor Balogh József. Kereks-telpei templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László, délután 3 órakor Szilágyi László. Egyetemi templomban délelőtt 11 órakor Szemes László. Augusztá-szanatóriumban 10 órakor Konez Zoltán. Klinikákban Szemes László. Téglyaskertben délelőtt 10 órakor Sárközy Lajos. Téglyavetében délelőtt 9 órakor Erdei Károly. Wolaffka-telpeken délelőtt 10 órakor Bányay Zoltán. Olajútjában délután 3 órakor Beregszászi Károly. ONCSA-telpeken délután 5 órakor Varga Balázs. Tanyai istentiszteletek: Hosszupályi-úton délelőtt 10, Létai úton délután 3 órakor Molnár Gyula II. Hármashelyen délelőtt 10 és Lukaházán délután 3 órakor vitéz Szabó Endre. Pallagon délelőtt 9 órakor Pál Antal. Maacson délelőtt 10, Kismaacson délután 2 órakor Nagy Sándor. Fancsikán

Palackozott
FAJBOROK
és pezsgők viszonteladók-
nak már 5 litertől. Kapható
Deák Jenő
bornagykereskedőnél
Bethlen utca 14.

délelőtt 9, Nagycserén 11. Szatán délután 3 órakor Udvarhelyi György. Pereg-dűlőben délelőtt 9 és Ondód I. Kádár-dűlőben délelőtt 11 órakor Rápolyt Árpád. Ebesen délelőtt 10 órakor Molnár Gyula I.

— A Szent Anna főplébánia-templomban a szokásos miserend. Fél 10 órakor a szentmisét mondja és prédikál Joó Sándor káplán. A Szoboszlói-úton Román Béla. Augusztá-szanatóriumban Goes György, a fogházban dr Vass Péter, Pallagon Nagy Miklós, a városi szegényházban Pálmai József, Mikepérsen dr Zernye József mond szentmisét és prédikál.

— Vasárnapi miserend a gör. kat. templomban. Délelőtt negyed 8 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmissze, 9 órakor katonamissa, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szent. széki tanácsos mondja, háromnegyed 12 órakor csendes szentmise, délután fél 4 órakor rózsafüzér-ájtatosság, 4 órakor vécsernye és szentségimádás.

— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor és délután 5 órakor istentisztelet igehirdetéssel.

— Az egyetemi református egyházkerület nőszövetségének évadnyitó bibliográfiája és választmányi ülése. Az egyetemi református egyházkerület nőszövetsége ismét megkezdte munkáját, melyet az elmúlt évben élen dr Makkai Sándorné elnökövel olyan sok sikerrel és gazdag eredményekkel végzett. Kedden, 22-én délután fél 5 órakor a nőszövetség tagjai és az érdeklődők számára bibliográfiát tart Páldi Mária kolozsvári diakoniszaképzőintézet tanárnő, akinek értékes beszédét, nagyszerű előadásait már többször volt alkalma hallani a debrecenieknek. A bibliográfiára szeretettel hívunk és várunk mindenkit. A bibliográfia után a nőszövetség választmányi tagjai tartanak ülést, melyen a folyó évi munkaprogramot beszéljük meg.

— A téglaskerti állami iskolában folyó hó 19-én délután 4 órakor a népművelés keretében előadást tart Borkócs Sándorné áll. tanítónő. Előadásának címe: „A gyermek és ifjúság nevelése, fegyelmzése”. Az előadásra az érdeklődőket szeretettel hívja és várja a tanítónő.

— Hajdú vármegye és Debrecen sz. kir. város hegyközségi tanácsának megalakulását a m. kir. földművelésügyi miniszter jóváhagyta. A tanács működését megkezdte s a tanács titkára, S. Bíró Géza szak-kérdésekben az érdeklődőknek Veszprémi-utca 3. szám alatt naponta 15—18 óra között rendelkezésre áll. Polgármester.

— A Baross Szövetség fűszer-szakosztálya ma délelőtt 11 órakor szakosztályi gyűlést tart a Szövetség hivatalos helyiségében, a tárgysorozat fontosságára való tekintettel kéri a tagok minél nagyobb számú megjelenését. (Tárgy: burgyonyáügy.)

— Kikölsönzött kerékpárokat sikkasztott, háromnapos fogházra ítélték. Tardi János huszti lakos sikkasztással vádolva állt a debreceni törvényszék előtt, mert a huszti kerékpárkölcsönzéstől kikölsönzött három gépet és azokat elsikkasztotta. Beismerő vallomást tett. A perbeszéd elhangzása után a törvényszék háromnapos fogházra ítélte.

— Orvosi hír. Dr Gabányi orv. gége-, fül- és orvosi rendel. Ferenc József-út 41.

Háborúban több fiú születik, mint leány

A legkülönbözőbb országokban, hosszú időn át gyűjtött statisztikák számolnak be arról, hogy 100 újszülött leányra 105—108 újszülött fiú esik. A halvaszületések idószámításával a születési statisztika még inkább a fiúk javára tologdik el. Ennek ellenére a fiúk számbeli túlsúlya nem tart sokáig, mert itt a halandóság is nagyobb és például a csecsemőkorból mintegy 20 százalékkal haladja meg a leányok halandóságát, úgy, hogy a felnőtt kor eléréséig a két nem között az egyensúly is helyreáll. Ezek szerint mintha csak azért születne több fiúgyermek, hogy a születéstől kezdve a nagyobb halandóságot elensúlyozza.

De miképpen lehet megmagyarázni, hogy a születési statisztikák oly mértékben kedveznek a fiúknak? Biológiai szempontból a férfi és női kromoszómák száma szerint ugyanannyi fiúnak kellene születnie, mint leányoknak, a megoldást tehát másodlagos okok ban kell keresni.

A másodlagos okok szerepére mutat rá az a körülmény is, hogy különböző szociális helyzetű néprétegekben a fiúk és leányok születési arányszáma különbözőképpen alakul. További érdekes tények, hogy házasságok belül több fiú születik, mint házasságon kívül, az elsősültek között hasonlóképpen a fiúk az elsősök, illetőleg a fiúk arányszáma nagyobb, mint a később született gyermekeké, végül pedig mindenekelőtt, hogy háborús időkben aránytalanul több fiú születik, mint békében.

A háborúnak a születési statisztikára gyakorolt befolyásában az a tény, hogy ilyenkor a háborús házasságok és általában a gyermek utáni vágy erősödése következtében az elsősültek gyermekek arányszáma emelkedik, nem tud teljes magyarázattal szolgálni: az első világháborúban például az újszülött fiúk arányszáma akkor sem lett vol-

na olyan magas, amilyen volt, ha minden gyermek elsősülött lett volna. A többlet tehát csak a háború legjellemzőbb kísérőjelenségének a rossz, vagy hiányos tápláltság következménye lehet. Ez magyarázza meg azt is, hogy a háborúk után, a normális viszonyok helyreállításával lassankint ismét bekövetkezik a fiúk és leányok között a normális születési arányszám helyreállása is. Ez Németországban az első világháború után csak hat év múlva történt meg. Nyilván az általános rosszultapláltság fokainak különbözőségével függ össze az is, hogy az első világháborúban éppen Németországban és Ausztriában volt a legnagyobb az eltulodás a fiúk javára, még pedig itt is elsősorban a nagyvárosokban, míg a semleges országokban a fiúk születési arányszámának javulása nem volt oly feltűnő.

Abban a kérdésben most már, hogy a háborús rosszultapláltság milyen utakon s módokon érezteti hatását a születési statisztikában, például, hogy esetleg milyen tápanyagok, hatóanyagok vagy vitamink hiányára lehetne az eltulodást visszavezetni, a tudomány a legkülönbözőbb magyarázati kísérletek ellenére még meg sem tudta közelíteni a megnyugtató megoldást. Egyelőre meg kell elégednünk a pusztán tényekkel, hogy a természetes halandósággal veszélyeztetett „erősebb nem”-nek és háborús időben, amikor hirtelen a magasba szökken a férfinek halandósága, még inkább fokozza erőfeszítéseit a veszteségek kiegyenlítésére.

A táplálkozási helyzet szerepének jelentősége mindenesetre kétségetvonhatatlannak látszik és a modern totális háború egyik legnépszerűtlenebb vívmányával, a szigorú élelmiszeradagolással és ezzel együtt a pontosabb adatgyűjtés lehetőségével talán egyes részletkérdések megoldását is meg fogja könnyíteni.

— A Dóczy-intézet gyakorlóiskolái szülői értekezletet tartanak tantermeikben 20-án, hétfőn délután félőtkor a III—IV. és V—VI—VII—VIII. osztályos gyermekek szülői; szombaton, 25-én délután félőtkor az I—II. osztályos gyermekek szülői számára. Kérjük a gyakorlóiskolába beiratkozott gyermekek mélyen tisztelt szülőinek szíves megjelenését. Igazgatóság.

— A ref. Dóczy tanítónőképző-intézet az igénylők számára segítő könyvtári könyveket oszt ki. Az igénylések negyedév papíron szept. 23-ig az igazg. irodába benyújtandók. Vidékiek postán beküldhetik. — Szegénységi bizonyítványt is mellékelők előnyben részesülnek. Az igényelt könyvek kiosztása f. hó 25-én, szombaton a következő sorrendben történik: I. oszt. d. e. fél 9—9-ig, II. oszt. d. e. 9—fél 10-ig, III. oszt. fél 10—10-ig, IV. o. 10—fél 11, V. o. fél 11—11-ig. Pótlólag még 27-én d. e. 9—10-ig is osztunk ki könyveket. A növevények számára a meghosszabbított szünetre elvégzendő anyagot jelöljük ki, amelynek elvégzését a tanév megkezdésekor számonkérjük. A kijelölt anyagot helybeliek a földszinti hirdetőtáblán f. hó 25-től kezdve megtekinthetik, vidékiek postán megkérjük. Közelező olvasmányok az ifjúsági könyvtárból kivehetők.

— Ribbentrop birodalmi külügyminiszter egymillió leut adományozott a romániai Sohoja község árvízkarosultjainak.

— A lakatos szakosztály f. hó 20-án, este 7 órakor az Ipartestület helyiségeiben ülést tart igen fontos ügyekben. Az elnökség felkéri a tagokat, hogy az ülésen minél többen és feltétlenül jelenjenek meg. Az elnökség.

— „Nagy életet” akart élni egy fiatalokor bejárónő, lopott és négyhónapi fogházra ítélték. Fiatalokor, 16 éves leány állt a debreceni törvényszék Fővenyesztanácsa előtt egyrendbeli folytatólagosan elkövetett lopással vádolva. A fiatalokor leány mint bejárónő Szőlősi Gáborné debreceni lakosnál volt alkalmazásban és munkaadójának bezárt szekrényéből több alkalommal kisebb összegekben 220 pengő készpénzt, továbbá többszáz pengő értékű különböző élelmiszerjegyet ellopt. Az élelmiszerjegyet aztán értékesítette. A törvényszék a fiatalokor leány beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy „nagy életet” akart élni. Színházba, moziba, cukrászdába járt, a nagyvásárlásért, ezért követte el tettét. A perbeszéd elhangzása után a törvényszék négyhónapi fogházra ítélte.

— Az ország különböző részein másodszor is virágzásba borultak az orgonák. Ennek oka főként a későig tartó enyhe időjárásban lel magyarázatát. A növénytudomány legújabb kutatásai szerint azonban előfordulnak olyan esetek is, amikor a rügyekben bizonyos szerves anyagok halmozódnak fel és ezek okozzák a másodszori virágzást.

TÖLTŐTOLL
javítás eladás
HURAY műszerész m.
IPARKAMARA

Eljegyzés, házasság

Sallai József és neje, Benze Róza józsi születési debreceni lakosok ma tartják ezüstlakodal-mukat szűk családi körben.
Grosszmann Lili (Debrecen) és Stern Ferenc (Békesécsaba) jegyesek.

ISKOLAI HIREK

• Francia, német, angol nyelv, kereskedelmi levelezéstanítás Bálint Magda okl. nyelvmesternél, Werbőczy-u. 4. II. 7.
• A rom. kat. polgári fiúiskola közli, hogy a be nem írt II., III., IV. osztályos tanulók szülei szeptember 22-én, az I. osztályosoké szeptember 23-án tankönyvek át-vételre, a fizetendő díjak rendezése céljából jelentkezzenek. A jelentkezőket előjegyezzük.
• A kollégiumi polgári fiúiskola igazgatósága felhívja a még be nem íratkozott tanulóit, hogy az iskola hirdetőtáblájára kifüggesztett hirdetést olvassák el.
• Felnöttek Iskolája! Hiányos helyesírási, számtani, levelezési, művészeti, társadalmi ismeretpótlás. Kezddöknék német, francia nyelv. Egyéniségiszóló. Tanácsadó. Miklós-u. 25.

• Az iparügyi miniszter rendelete értelmében a mestervizsgára készülő no-szabó iparosok és segédük részére a városi noiparisokolában november 5-án nois szabó mesterképző tanfolyam nyílik meg. A tanfolyamra minden nap 12—13 óra között lehet jelentkezni a városi ipariekolák igazgatói hivatalában (Burgundia-u. 1. sz.) Ugyanott bővebb felvilágosítás nyerhető.
• Mestervizsgára készülő iparos segédük figyelmébe. Az élelmiszer-igazgatói hivatalban mindennap d. e. 12—1 óra között lehet jelentkezni. Tanfolyam 15 P. • A városi noiparisokolában az igazgatóság mindennap d. e. 12—1 óra között elvégzi az ujonnan beiratkozni kívánó növendékeket. Jelentkezni lehet Burgundia-u. 1. Előjegyezhető 4 közpiskolák, vagy 8 elemi osztályt végzett tanulók.

— Az egész dán hadsereg felszerelését be kell szolgáltatni. A dániai német főparancsnok rendeletet adott ki, mely szerint október hó 1-ig az egész dán hadsereg felszerelését be kell szolgáltatni. A mulasztókat a kivételes állapot alapján büntetik meg.

— A horvát államfő rendelete szerint felállítják az önálló horvát haditengerészetet. Az annakidején Olaszországgal kötött szerződés értelmében ugyanis Horvárországnak nem volt szabad haditengerészetet létesítenie.

— Nyolchónapi fogházra ítélt a debreceni törvényszék egy pályaudvari tolvajt. Timár Sándor nyír-ábrányi illetőségű, lakás- és foglalkozás nélküli egyén a pályaudvar várteremben ismeretlen károsultól ellopt egy élelmiszeres csomagot. Szákmányával a Kossuth-utcai temetőbe ment és vígan falatozott, amikor a rendőrök figyelmese lettek rá és előállították a központi ügyelete. Kihallgatása során beismerte, hogy lopást követett el a pályaudvaron. Ügye most került a debreceni törvényszék elé és beismerő vallomása után mint többszörösen büntetett előéletű, visszaeső bűnöst nyolchónapi fogházra ítélték.

Vendéglősök
korcsmárosok
szükségeiteket
legolcsóbban
Pótor László
bornagykereskedőnél
szerezhetik be
Hatvan-u. 35. Tel. 32-71.

10-12.000 m³
FÖLD BEHORDÁSÁRA
a városi téglagyár pályázatot hirdet. Érdeklődők a feltételeket megtekinthetik a hivatalos órák alatt a gyár irodájában. Pályázni lehet október 1-ig.

Vendéglősök!
Korcsmárosok!
Borszükségeiteket legolcsóbban beszerezhetik:
Petromarkó Péter
bornagykereskedőnél
Piac-utca 42. szám.

Rekameik, fotelek
jóminőségű huzatokkal, hajlított ebédülőszékek, konyhaberendezések nagy választékban olcsón vásárolhatók.
Bucsku asztalosmester
ÁRPAD-TÉR 24.

KERÉKGYÁRTÓ-SZEGÉD állandó munkára felvételik, kosztot és lakást kap, vagy darab-számot, Becsky Gyula kerékgyártó, Léfal-u. 15. 33-363

FARFODRÁSZ-SZEGÉD legmagasabb fizetésre felveszek, Balogh, Hatvan-u. 69. 33-487

EGY önállóan dolgozó angol és francia munkást férfit vagy nőt azonnal felveszek Ajben varroda, esetleg lakást is kap. Batthyány-u. 20. 33-408

MEGBIZHATÓ józan sőtoseg azonnal belépésre felvételik, Rakusz sőtöde, Derecske, 33-404

MEZESKALÁCSOS tanuló fizetéssel szerződtek, Széchenyi-u. 81. sz. 33-455

KERESKÉ azonnali belépésre egy szolid, jó munkás úrfodrászsegédet. Fizetés havi 45 P, reggeli ebéd, vacsora és lakás. Az útköltséget itten visszafizetem — Major Pál, fodrász Városnamény, 33-440

ASZTALOS-SZEGÉD és tanuló felveszek, Vargakert-u. 8. Széll, 33-489

ÖZV. JENET Mihályné Balmazújváros Nádudvari-u. 27. kerékgyártósegédet azonnal felveszek a kerékgyártó szakmában, önállóan dolgozó, kosztot és lakást kap. 33-475

GÉPLAKATOS és vascsztergályos segéd felvétetik, Barna u. 3. sz. 33-572

JÓMUNKÁS csizmadia segédet felveszek, Csillag u. 45. 33-571

ASZTALOS segédet bűtör munkára felveszek. Jelentkezés hétfőn: Széchenyi u. 29. 33-670

KOVÁCS segéd és tanuló felvétetik. Vitez Vasárhelyi, Erzsébet u. 37. 33-649

ASZTALOS segéde, tanulók állandó munkára felvétetnek. Nagy, Burgundia 6. 33-686

MŰSZERESZ segédet azonnalra felveszek. — Wesselényi u. 1. 33-622

FIATAL villanyszerelő segédet a segéd munkát felveszek, Horváth, Hunyadi u. 18. 33-665

FÉRFI konfekciós erös kézmunkás felvétetik, Gaál, Kút u. 124. 33-657

HASZNÁLT ruha javításához férfit vagy nőt felveszek. Teleki 98. sz. Hátral az udvarban. 33-1092

PÉKSEGÉD vidékre felvétetik, lehet zsidó is. Jó-zsef kir. h. u. 39. 33-351

ÜGYES kézmunkás fiú vagy leány felvétetik. — Urizsabóság. iac 41. Se-lepi Mihály. 33-588

CIPESZSEGÉDEK felvétetnek. Nyil-utca 17. 33-583

KERÉKGYÁRTÓ segédek keres állandó munkára Varjassy Eötvös utca 18. 33-1178

SZAKKEPZETT tanulósegédet vagy gyakorlott munkást, aki a sertésbőröz is ért, azonnalra felveszek. — Wesselényi u. 119. 33-1172

EGY napszabót és egy kézmunkást azonnal felveszek Gulyás szabómester, Piac u. 56. 33-1163

CEPAPOLÓ felvétetik azonnal, Erzsébet utca 29. 33-1162

MAGYAR és német szakbősegédek felvétetnek. — Oboczki, Baranyai 12. 33-1186

SEGÉDEKET, tanulókat, könyvelőnt felvesz Papp modell szalon, Szent Anna-u. 12., üzlet, 33-1223

SZABOSEGÉD és tanuló felveszek fizetéssel Eitner, Timár u. 2. 33-1144

SZABÓ segédeket és tanulókat felveszek, Tóth, Csapó u. 6. 33-1130

ASZTALOS segédeket, fényezőket és tanulókat felveszek, Kunstmann Antal asztalos, Pacsirta u. 1. 33-1105

FIATAL kezdő lakatosokat felvesz Booskai vasöntöde. 33-1051

ASZTALOS segédek és tanuló felvétetik. Hatvan utca 53. 33-537

ASZTALOSSEGÉD magas fizetéssel felveszek. Mester u. 36. 33-306

ASZTALOSSEGÉD és politturozó asszony felvétetik. Csapó u. 55. 33-1043

ASZTALOS segédet fehér munkára felveszek. Elek. Hatvan u. 64. 33-1040

KIFUTÓFIÚ (49)

KERÉKPÁROZNI tudó kifutó jégkihördásra felvétetik Erzsébet u. 55. 49-366

BECSÜLETES jó fiú kifutónak és kiszolgáláshoz felvétetik, Hajdúlak-tanya, kántin. 49-343

KIFUTÓFIÚ vagy leány felvétetik Altmann Jenő szücsnél, Miklós-u. 2. 49-316

KIFUTÓFIÚ megbízhatót felvétetik Rosenbergbazár, Piac-u. 52. 49-500

KERÉKPÁROS kifutó felvétetik, festéküzlet. Csapó u. 13. 49-547

KIFUTÓ fiút 14-15 éveset felvesz Pető fúszkerkereskedő, Burgundia 1. 49-638

TIZENHAT éven aluli kifutót felvesznek olajüzlet, Deák Ferenc u. 1. 49-619

KIFUTÓ fiú felvesz Török festékkereskedő Cegléd u. 20. 49-584

16 ÉVEN aluli kifutófiú fűszerüzletbe felvétetik. Magoss György-tér 9. sz. 49-535

TANULÓFIÚ (64)

PINCÉRTANONC felvétetik a MÁV étterembe. 64-431

KOVÁCS TANULÓT felveszek Ferge István Baross-u. 2. 64-418

NYOLC elemi végzett fiút tanulóknak felveszek Vámosi papirkecskedés, Színház átjáró, 64-508

MŰSZAKI kereskedő tanuló középiskolával felvesz. Cseh Lajos és Társa Piac u. 56. 64-652

SZOBAFESTŐ és mászolótanulót jó fizetéssel felveszek. Pesti 57. 64-685

TANULÓT írógépműszerésznek felvesz Hurray írógépműszerész-mester, Iparkamara épület. 64-681

VARRODÁBA tanulókat fizetéssel felvesz Orosz Miklósné Péterfia 38. 64-621

KÁRPITOSTANULÓT és segédet felvesz Baranyai kárpitosmester, Rákosi J. u. 3. 64-585

TANULÓ fiút felvesz Gyuró úr és egyenruhaszabó. Rákosi Jenő-u. 2. 64-504

VIZVEZETEK szerelőtanoncot ellátással is felvesz Nagy szerelési vállalat, Garay u. 15. 64-641

VILLANYSZERELŐ és műszerész tanuló felvétetik. Földvári, Hunyadi-u. sz. 64-1190

CIPESZTANULÓT jó családból felveszek. — Orosz Ajtó utca 26. 64-1215

EGY fiú bentkosztos kovács tanulókat felvétetik Pető kovácsnál Mester utca 40. 64-1074

SZAPPANOSTANULÓkat felveszek egy 15-17 éves jómagaviseletű fiút. Kosztot, lakást kap. Katona István, Szappanos-u. 22. 64-1126

ÜGYES fiút tanulókat fizetéssel felveszek — Tóth úriszabó, Csapó u. 6. sz. 64-1129

CUKRASZTANULÓ felvétetik. Jelentkezni a szülővel Péterfia 4. cukrászda. 64-1053

ÜGYES fiút férfi szabó tanulókat felveszek — Zombor, Széchenyi u. 5. 64-1155

ALKALMAZAST KERES FERFI (1)

ELHELYEZEKEDNE fiatal ember fűtőnek vagy egyéb munkára vidékre is. Mikló Sándor Apaffy-u. 95. 1-416

ALKALMAZAST NYER NO VEGYES (4)

PORCELLÁN-FESTŐNÖT állandó munkára felveszek. — Kürtős-u. 17. Széchenyi-kert. 4-315

PORCELLÁN-FESTŐ kisasszony állandó felveszek, Szabóné, Szent Anna-u. 64. 4-498

MASSZIROZÓNÓT keresek reggeli órára, Cim a kiadóban. 4-574

KERESKÉ komolyabb leányt, vagy fiatal szabad nőt, aki cukrászdát átvenné elszámolás-ra és egy személyre a háztartási gondokat is vállalná. Fizetés havi 80 pengő és teljes ellátás. Nagy Gábor cukrászda, Nagyléta. 4-488

HÉTÉVES leánykám mellé izraelita kisasszonyt felveszek. Cim a kiadóban. 4-676

OTTHONI munkára intelligensebb nők jelentkezhetnek, fönni tudók előnyben. Ugyan ott szövényök, tanulók is felvétetnek. Gyapjú-gyégényi szövényüzem Vágóhid u. 1. 4-632

MUNKÁSNOKEK jó kereseti lehetőséggel felvesz a Debreceni Műkögyár Rt. Fördő utca 2. 4-656

ÜGYES lányok művirággészítéshez felvétetnek. Rothermere 43. Jelentkezés hétfőn. 4-683

MAGÁNOS nőnek takarításért lakást adok. Nyil u. 44. 4-1149

KENYÉR üzletbe megbízható elárúfőntöt gyakorlattal, kaucióval felveszek, Nicolcsi László, Tóth Árpád u. 74. 4-527

SZÁMLÁZÓT felvesz Varga rövidáranyagkereskedő, Simonffy 2/b. 84-526

IRODAI NŐ (34)

KERESZTYÉN gépés és gyorsírónt keresek, irodai gyakorlattal. — Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével a kiadóba kérem. „Építőanyag szakma” jellegre. 34-311

KÉT intelligens, négy középiskolát végzett leány állást keres Iroda fellegére. 34-1100

KERESKEDELMI szaktanfolyamot végzett keresztény tisztviselőnél irodai gyakorlattal elhelyezkedne dél-éltre. — Ajánlatokat „Szerény fizetés” jellegre kérem a kiadóhivatalba. 34-1164

GYAKORLATTAL bírő jól számoló irodista azonnalra felvétetik — Rákosi Jenő 4. Papirraktár. 34-1138

IPARI NŐ (35)

ELSŐRENĐÜ varrónőket bent és bedolgozókat felvesz állandó munkára, Delibáb ruhagyár, Piac u. 61. 35-484

VARROLÁNYOKAT azonnal felveszek, Köváchy Miklós szücsmester, püspöki palota. 35-364

VARROLÁNYOK felvétetnek Altmann Jenő szücsnél, Miklós-u. 2. 35-317

VARRODÁBA esetleg felnapos munkára is kélbilynt felveszek Nagy Erzsébet, Hatvan-u. 24. 35-524

SZOLID szerény leányka vagy fiú könyvkészítésbe felvétetik Péterfia-u. ötvenkettő. 35-476

SEGÉD és tanulókat felvesz Klein Klára, Arany János u. 48. 35-573

ÜGYES gyakorlott másológ segédlányt, jó fizetéssel azonnal felvesz Benedek Iona, Piac u. 67. sz. 35-568

TÜZÖNŐ Nagy Sándor felszerész készítőnt felvétetik, Csapó u. 98. 35-616

ÖNÁLLÓ ügyes segéde és tanulókat felvesz Sipos varroda Nyil u. 95. 35-589

GYARI munkásoknak felvesz Delibáb Piac u. 61. 35-1135

BENT és bedolgozó varrónőket tömegmunkára felvesz Delibáb ruhagyár Piac 61. 35-1136

CSIPKEVERŐ, horgoló, necceló, harisnyakötőnek munkamintával jelentkezzenek hétfőről. Csapó 24. Favoritban. 35-1182

VARRODÁBA segéd, kézi és tanuló lányokat fizetéssel felveszek. Jelentkezés hétfőől: Nagy Zoltánné Miklós u. 49. 35-1197

MUNKÁSLEányok felvétetik állandó munkára, Oboczki, Baranyai 12. 35-1187

KÖNYVKÖTŐ munkásnő felvétetik. Varjas Pál, Péterfia-u. 17. 35-200

KONFEKCIÓ szabóságba gyakorlott kézi lányokat felvétetnek. — Gaál Kút 124. 35-658

MASAMÓD segédlányt felvesz „Lady” kalapszalon Szt. Anna u. 6. 35-1081

SEGÉD-és tanulókat felvétetnek. Debreceni varrida, Kossuth-u. 42. 35-1199

VARROLÁNYOKAT gépésznek felveszek. Budai szücs, Szent Anna 5. 35-1183

SEGÉDLÁNYOKAT angol munkára felvesz Szilágyi Eta, Szent Anna u. 14. 35-1141

VARRODÁBA segéd és tanulókat felveszek, Végvári szalon. 35-1128

VARROLÁNYT állandó munkára, hához felveszek, varrógép nem fontos. Kinizsi u. 10. 35-1096

ÖNÁLLÓ segédlányt és kézilányokat felvesz Löbl Vera divatszalon, Miklós u. 27. 35-1099

TANULÓLEány (63)

ÜGYES tanulókat azonnal felvesz Bálintné, Cshlag u. 18. 63-349

TANULÓLÁNYOKAT varrowába felveszek. — Tóth Emma, Péterfia-u. 47. sz. 63-1975

TANULÓLÁNY fehérnemű varrodába, fizetés felvétetik, Kandia-u. 6. sz. 63-412

TANULÓLEány felvétetik Jozy Margit kalapszalon, Piac-utca 19. 63-493

TANULÓLEányt felvesz Bognár szalon Szevitts bérház, III. lépcső KÉT darab súldó eladó Tegez-u. 72. 14-549

I. e. 8. 63-534

TANULÓLEányt fizetéssel felvesz Hegedűs Kata kalapszalon Bika-bérház. 63-550

VARRODÁBA tanulóleányt felveszek. — Kossuth u. 41. 63-554

NŐI kalapszalomba tanulóleányt, fizetéssel felveszek, Hein Matild, Piac 38. 63-667

VARRODÁBA megbízhatót tanulóleányt és gyakorlott segédlányt felveszek. Szent Anna 25. 63-1217

KIFUTÓLEány (47)

JÓ bizonyítvánnyal kifutó leány felvétetik, — Pintér, Piac u. 18. 47-320

KIFUTÓLÁNY ügyes megbízhatót, felvétetik Füstös kézmunkaüzlet Nagytemplomnál. 47-507

KIFUTÓ leány megbízható, állandó munkára legalább 15-16 éves, felvétetik. Takács János Bathány u. 4. 47-1124

KIFUTÓ lányokat azonnal felvesz Berzéki műterem. 47-505

Háztartási alkalmazott mindenek (30)

TAKARITÓNÓT, középkorú bentlakásra azonnal felveszek, Eden szálloda. 30-382

FELTETLENÜL tisztesseges felszolgálónót jó jövedelemmel és teljes ellátással, hortobágyi csárdába felveszek. Jelentkezés 23-án, csütörtökön delután három órákor Bathány u. 6. alatti irodában keresztépület, vagy hortobágyi csárdában bármikor. 30-361

MINDENES főzónó elsejére állást keres ajánlatokat Precviczné, Kürtös-utca 5. 30-322

MINDENES főzónót lehet bejárónó is október 1-ére felveszek Árpád-tér 1., gyógyszerár. 30-434

SZATMÁRMEGYEI tanítónő keres középkorú egészséges nőt házzavezetőnek, ki nagyműsáson kívül minden munkát vállalna 3 tagú családd háztartásában. Megbeszélés Lugosi-u 1 alatt 30-517

EGY mindenestény azonnalra felvétetik, Erzsébet-u. 111., Sport-kávéház. 30-516

GYERMEK mellé kislányt bejárónak felveszek. Békésiné Útmalom u. 2-b. 30-645

JÓ főző mindenestenny hosszú bizonyítvánnyal elsejére felveszek Nagy-kéry ezredes, Sas u. 4. II. em. 1. 30-872

BENTLAKÓ mindenestény 1-re keresünk. Főzni tudók előnyben. Teleki 63. Járásbíró. 30-1228

MINDENES szakácsnőt és szobaleányt keresek vidékre. Kossuth-u. 39. Keresztépület. 30-528

KISZOLGÁLO mindenestény, számolni tudó, felvétetik, III. oszt. resti 30-511

ÜGYES, fiatal bentlakó vagy bejáró mindenestény lányt felveszek, Pacsirta u. 58. 30-1003

SZAKÁCSNÓ (59)

MEGBIZHATÓ szakácsnót és kézilányt keres a máramarosszigeti ref. gimnázium diákotthona, október 1-ére. Tömegfőzésben jártások előnyben. A jelentkezők bizonyítványukat igény megjelöléssel küldjék. 59-246

FŐZŐNÓ uradalmi főintézőhöz vidéken élni szerető főzésben perfect aki a baromfi-nevelésben is jártas, október hó 15-re felvétetik. Szobalány és kisegítő baromfigondozó van. 30-40 éves jelentkezők fényképes ajánlatát kérem. „Megbizható főzőnő” jellegre a kiadóhivatalba. Változó felben levők jelentkezését nem kérem. Fizetés havi P 80. 59-1904

TISZTA, becsületes, megbízható szakácsnót hosszabb bizonyítványokkal keres idősebb keresztény földirtokos házaspár — Cim: Réthy Kálmáné Berettyóújfalu. 59-439

BEJÁRÓNÓ (8)

BEJÁRÓNÓT délelőtre felveszek. Harsányi, Kút u. 1. sz. lépcsőfeljárát. 8-1230

BEJÁRÓ főzónót felveszek, félnapra. Jelentkezni: Simonyi út 27. sz. vagy Piac u. 75. I. em. 8-335 vv.

ÜGYES bejárónót azonnal felveszek, Kovács MÁV intéző Nagyvár-u. 13. sz. 8-465

BEJÁRÓNÓT azonnali belépésre egész napra felveszek kosszttal Kshegyesi-út 33. szám. 8-459

MEGBIZHATÓ mindenest főzónó elsejére jó bizonyítvánnyal felvétetik, Vass zsáküzlet, Piac u. 6. 8-459

BEJÁRÓ mindenest, ki a közelben lakik, felveszek, Magoss György-tér 24. 8-677

BEJÁRÓ háztartási alkalmazottat azonnalra felveszek, Radó, Széchenyi u. 11. 8-643

BEJÁRÓNÓT, lehetőleg a környékből, azonnal is felveszek. Sebők, Virág 29. 5-525

14-15 EVES, tiszta, rendez kislányt, bejárót felveszek. Teleki utca 92. sz. 2. ajtó. 8-1214

MINDENES bejárónót vagy bentlakót felveszek. Szent Anna 8. 8-1079

BEJÁRÓNÓ délelőtti órákra felvétetik. Keresztépület. Széchenyi u. 8. sz. 8-1070

BEJÁRÓNÓT félnapra felveszek, OTT bérház 3 kapu, III. em. 48. 8-1084

BEJÁRÓNÓT felvesz Miklós u. 27. 2. ajtó. 8-1098

ALKALMAZAST KERES NŐ (3)

GYAKORLÓTT gép- és gyorsírónt, zsidó del-éltőtt elfoglaltságot keres „Szorgalmas” jellegre kiadóba. 3-368

KÖZÉPISKOLÁT végzett fiatal elvált asszony bármilyen munkát vállal. Cim a kiadóban. 3-693

MOSNI, vasalni házakhoz elmegyek Makál Jó-zsefné Simonffy u. 43. 3-669

FEHÉRNEMŰ és felsőruha javításra házakhoz megyek, Lakásom Nyil-u. 7. 3-409

OKLEVÉLLEL háznál mindent varrok. Kshegyesi út, városi lak. Ácsék. 3-579

JÖMEGJELENÉSŰ gépiráshoz értő leány jobb üzletben vagy orvosi rendelőben elhelyezkedne, cím a kiadóban.

ORVOSI asszisztensnő gyakorlatot, fél napi elfoglaltságot vállal. „Szerény igényekkel. Cimeket a kiadóhivatalba. 3-1171

IZR. úrilány társalkodónő vagy nevelőnő állást vállal, koszt nélkül, havi 150 P-ért. „Intelligens” jellegre.

GYERMEK mellé nevelőnőnek, vagy magán-ápolónak elhelyezkedne jó családból való vizsgázott fiatal ápolónő. — Cim a kiadóban.

ÜZLETI AJANLAT (57)

TÖRÖTT gramofonimezeért 2.50-ot fizetek Villanykörte csere 30 I., Biró, Hunyadi u. 22. 67-33 11, 20

CIANÓZ, vizsgai, zsiszkiteletit teljeseséggel Kiss, Mellusz-ter 7. Telefon: 14-30. (verestemplomnál). 67-606 11. 4.

CIANÓZTASSON Csalá cianózt vállalattal. Lakásvizsgálatok teljeseséggel, Rákóczi u. sz. telefon: 14-27. sz. 67-269 10. 13

SIRKÖVEK müköbol es természetből, mézsalak gyümölcsösök részére es pirossalak, kerti utakra, kaphatók a debreceni mükögyárnál. Fördő u. 2. sz. 67-279 vv.

SZÖRME bundákat javítok, alakítok, festek, veszek, eladok, Kovary szücsmester, püspöki palota 1. 31. 67-593 11 31

HASZNÁLT órákat veszek, javítok, eladok. — Schiffmann, Vendég u. 7. sz. kislálománál. 67-1792 1. 3.

ELADOK, VESZEK, használt kerékpárokat, a segédmotorokat, gramofonokat, porszivókat, gramofonimezeeket, kölcsonzókat porszivót, gramofont, Soltész, Kálvintér 2. 67-144 10. 31.

BUNDAJÁT most készítesse, alakíttassa Katona Vilmos szücsmesternél, Simonffy 2. Telefon: 12-32. 67-157, 12. 12

HÁZIPAPUCSOT, tornapapucsot, kizitáskát, hozott anyagból is készítt, javít. Textildolgozó, Bathány u. 1. sz. 67-395

LEGOLCSOBAN test, tisztit, Weisz kelmefestő Arany János u. 29. sz. keresztépület. 1900 vv. kereszépület.

NŐI, férfi bőrkabát fordítását olcsón vállalom, Tegdes szabómester Püspöki palota. 67-1996

BÉRSZÁNTÁST vállalok traktorral Károly Ferenc József-út 22.

FASZEN érkezett. Kazinczy u. 12. Csapó-kanyar. 67-692

ÉTKEZDEMET továbbra is fenntartom, — bentékezésére és kihordásra. Napláron vendégségét elvállalok, Varjas Ferenc, Péterfia 39.

KISMÉRÉTŰ gyermekágy eladó Langer Arany János u. 55. 9-345

HASZONBÉRBEADÓ Zeleméren 110 kat. hold, tanyával, szőlő és gyümölcsösökkel. Utóbbi külön is Erdeklődni: Kálvintér 8. 23-1066

FINOM csipkés lenbatist azgyhúzat, feldolkozásra is alkalmas, megbizásból eladó. Ugyanott tanulóéány fizetéssel felvétetik. Fehérnemű szalon, József kir. herceg u. 7. sz. 36-1111

ELADÓ 2 nagy új párna, Klapka u. 29. 36-1113

BEKEBELI szőnyeg, ágylakaró és függöny eladó. Garay u. 16. 36-1139

EBEDŐSZEKRENY (palisander, 2 darab, jőkarban), hangulatlámpa, virágállvány, függöny és fikus eladó: Ferenc József út 79. udvari keresztépület emeletén. 36-1095

METSZETT üveg csillár, dupla filé ágylakaró, 3 kerekű gyermekbicikli, babakocsi eladó. Péterfia 4. Ungváry. 36-1052

NYULKETRECEK erős dróttú ajtókkal eladók. Széchenyi utca 29. 36-523

ÜVEGEZETT ablak, barna 39-es cipő eladó. Raktár és pince kiadó. Miklós 29. 36-532

ELADÓ Szent Anna u. 36. kifőzés edény és bútorzat berendezése, üveg, jégsekrény stb. Hétfőn 6-11 között. 36-534

LŐSZERSZAMOK eladók. Cim Apaffy utca 155. 36-521

FÜGGÖNY bekebeli műanyag két nagy ablakra eladó. Árpád tér 28. 36-1191

ÜVEGES ajtó és egy hordó állvány eladó. Veres u. 1. 36-1198

PRIMA taposókád, varrógép, egy íróasztal eladó. Piac 73. Házmesternél. 36-1203

TRAFIKOS pult, ócska ajtó, ablak eladó. Wesselenyi-u. 91. Vasárnap 12-4-ig. 36-1071

SZÉP fehér pólva párna eladó. Teletki u. 92 szám átoldali ajtó. 36-1173

WERTHEIM szekrény ötös nagyságú, két szárnyas, eladó. Jósika u. 9. 36-1212

GAZDASÁGI TERMÉNY (25) ELADÓ búza és árpa szalma, Szabó Lajosnál Péterfia dűlő 33. sz. - Látóképközleében. 25-538

ELADÓ 4 hold Veréb dűlői csutka, szalma, Homok-utca 28. 25-512

ELADÓ törek Bellelegő 535/b. özv. Nagyné tanyája, Józsa alatt. 25-490

TENGERISZÁR eladó. Érdeklődni ma 12 óráig Bősörményi út 31. 25-600

TRAGYÁT a legnagyobb mennyiségben veszek úgy mázsára, mint szekérszámra. Borsós József trágyszerkedő. Megbízott: Debrecen, Bősörményi-út 71. Karacs Zoltán. 25-1068

GAZDASÁGI ESZKÖZ (24) felszerelési gépek, eszközök, koscsik, szekerek, alkatrészek állandóan raktáron. Árúsit, becsérel, vásárol, vitez Nagy János, Hatvan u. 41. telefon: 26-19. 24-1811 12. 4.

HORDÓK, 500 literesek, jó állapotban eladók. - Szávay Gyula 2. 24-357

HOMOKFUTÓ féderes kocsi eladó, Mester-u. 40. 24-351

HOMOKFUTÓ könnyű hajtókocsit keresek megvételre. Ajánlatot ármegjelöléssel „Homokfutó” jellegre a kiadóba kérek. 24-396

BORSHORDÓK, újjak, 300 literes nagyságok, 600 literesig kapható és rendelhető Heredovszky kádarmester, Pesti u. 11. 24-102

ELADÓ 1000-es dob toklászó golyós körülgyűrűs gözcseplogarnitúra felszereléssel veszek fiatal 1070-es golyós traktoros garnitúrát Arany János Vámospércs. 24-318

BORKERESKEDŐK hordóeredzstő kötél eladó, József kir. herceg-u. 27. keresztépület. 24-468

EGY jőkarban levő kétlovas vankosos szekér eladó, cím a kiadóban. 24-441

BORSHORDÓK újjak és használtak 30 darab eladó Bethlen-u. 14. 24-471

TELJES gazdasági felszerelés és hatló szerzőm eladó, értekezni, Homok-u. 27. 24-466

ELADÓ egylovas új golyós csapágyas és egy kétlovas használt stráfiskér, József kir. herceg u. 70. 24-601

ELADÓ jőkarban levő hatos magánjáró garnitúra. Nagy Imre, Dembinszki 26. 24-1086

ELADÓ egy jőkarban levő 15 soros hengeres vetőgép, Molnár János, Vértés 46. 24-1110

ELADÓ új szekér, hét és félsükkos, Pacsirta u. 10. sz. 24-1106

SZŐLŐPRES közepnagyságú eladó, dr. Halász, Nádudvar. 24-508

REPAVÁGÓ, szecska-vágó, tejeskocsi, takarmányos bárka eladó. Házigazda, Széchenyi u. 26. 24-509

KEREKGYARTÓ szerzőm, két személyre való eladó. Csapó utca 73. sz. 24-1219

NEGY darab használt borshordó, 1250 liter tartalommal és egy drb 400 literes taposókád eladó. Dózsa u. 14. 24-1193

SZŐLŐPRES eladó, Csillag u. 36. 24-1065

EGY lovas kis használt szekér, féderes taliga eladó. Hatvan utca 47. 24-1184

KETKEREKŰ új féderes taliga eladó. Ifj. Vargassy, Eötvös-u. 18. 24-1177

KÜTSZIVATTYÚ és egy új borsajtó eladó. Eötvös utca 29. 24-1123

ELADÓ jőkarban levő gyalupad, vas első és hátsó csavarokkal, - Zrínyi u. 41. 24-1224

INCATLANFORGALMI IRODA (40) **Bakóczy László** ingatlanforgalmi irodája, Werbőczy u. 8. telefon: 28-26, (saját ház iparkamara mellett) Eladó házak: Eladó házak: Nagyállomásnál adómentes háromszobás úrvilla ezer 61 gyümölcsösrel 70.000 P. Huszár Gál-utca elején háromszobás adómentes úrvilla 70.000 P. Miklós-utca végénél ötrendbeli úrvillával ezer 61 gyümölcsösrel 70.000. Széchenyi-utca jobboldalán kettőrendbeli kettőszobás lakással beköltözhető 70.000. Csapókerti állomásnál beköltözhető családiház háromrendbeli lakással ötszázötlettel szűgös elköltözés miatt 22.000.

INCATLANFORGALMI IRODA (40) **Bakóczy László** ingatlanforgalmi irodája, Werbőczy u. 8. telefon: 28-26, (saját ház iparkamara mellett) Eladó házak: Eladó házak: Nagyállomásnál adómentes háromszobás úrvilla ezer 61 gyümölcsösrel 70.000 P. Huszár Gál-utca elején háromszobás adómentes úrvilla 70.000 P. Miklós-utca végénél ötrendbeli úrvillával ezer 61 gyümölcsösrel 70.000. Széchenyi-utca jobboldalán kettőrendbeli kettőszobás lakással beköltözhető 70.000. Csapókerti állomásnál beköltözhető családiház háromrendbeli lakással ötszázötlettel szűgös elköltözés miatt 22.000.

GAZDASÁGI ESZKÖZ (24) felszerelési gépek, eszközök, koscsik, szekerek, alkatrészek állandóan raktáron. Árúsit, becsérel, vásárol, vitez Nagy János, Hatvan u. 41. telefon: 26-19. 24-1811 12. 4.

HORDÓK, 500 literesek, jó állapotban eladók. - Szávay Gyula 2. 24-357

HOMOKFUTÓ féderes kocsi eladó, Mester-u. 40. 24-351

Belvárosban kis bérház üzlettel és lakásokkal 70.000 P. Árpádtérnél négyrendbeli lakással 50.000. Árpádtérnél négyrendbeli lakással 40.000. Kossuth-utca végénél háromszobás konyhás beköltözhető és még további háromrendbeli lakással 50.000. Bérházak, családi házak, belvárosban és kertészen nagyválasztékban. Eladó földek: Debrecenről 12 km-re hét hold közepminőségű homok 20.000, Halápi állomástól hat km-re 8 hold 28.000, Látóképalománál kettő hold legkötőbb feketeföld. 40-374

ELADÓ a törvényszék szomszédágában nyolcakasos bérház. Megbízott Samu János, Deák Ferenc u. 7. 17-400

ELADÓ a törvényszék szomszédágában nyolcakasos bérház. Megbízott Samu János, Deák Ferenc u. 7. 17-399

TOROCZKÓ u 48 számú ház eladó. 17-360

ALSOJÓZSÁN vasútállomásnál kétszobás, s beköltözhető lakóházzal, 750 négyszögletes kerttel ingatlan eladó, Értekezni lehet Neufeld ügyvédnél, Werbőczy-u. 12. 17-422

ISTVÁN út 3. számú ház eladó, gazdálkodónak alkalmas. 17-432

H.-BŐSÖRMÉNYBEN egy fél ketház eladó azonnai beköltözhető. - Értekezni lehet Szepesi-utca 88. sz. Debrecen, Tégláskert. 17-403

EGYSZOBÁ, konyhás ház 225 négyszögletes telekkel eladó Poroszlai-út 81. Értekezni: Honvéd-u 15. felsővillanyesngön. 17-422

ELADÓ I szoba, konyha előszoba, spejzozs ház 300 négyszögletes telekkel Géza-u. 3. Szotyori-telep. 17-434

ELADÓ ház szoba, konyha, istálló Erdély-u. 58. miképcérsi Rökkant-telep. 17-464

JÓZSÁN Földi-féle ház ezer négyszögletes kerttel eladó. Werbőczy-u. 3. 17-526

UJ ház eladó, Bajnok-u. 19. sz. 17-539

ELADÓ több lakásos sarok ház jogfolytonos kocsmaival, Haházi-u. 14. 17-514

ELADÓ Luther-u. 26. sz. alatt két ház. 17-502

BEKÖLTÖZHETŐ adómentes kétszobás családiház eladó. Érdeklődni Homok u. 70. 17-569

RIGÓ u. 99 sz. alatt 100 darab vályog eladó. Értekezni: Kinizsi u. 77. 17-625

ELADÓ ház Téglavető, Tegez u. 6 és egy varrógép. 17-580

EGY családi ház eladó. Olajtű 9. Értekezni lehet ott. 17-668

ELADÓ Bezerédi u. 18. kis családi ház. Szoba, konyha. 17-633

EGY ház eladó. Devai u. 7. Értekezni ott. 17-654

VÁGÓHIDNÁL Szép u. 2. azonnal beköltözhető kényelmes lakás, istállóval, akollal, 300 négyszögletes szőlővel eladó. 17-646

EGY telken épült két szép családi ház öt egyszobás lakással, termő gyümölcsösrel eladó. Temető u. 16. (Rakovszkiból) 17-592

NYILASTELEPI autóbusznál azonnal beköltözhető családi ház 12 ezer P. Ugyanott 240 négyszögletes házhoz 2600 pengőért megvehető. - Nagy Sándor ingatlan-irodában, Csapó u. 27. 17-680

ELADÓ ház egy szoba, konyha, spájz, Szekfi u. 39 sz. 17-673

ELADÓ! Három rendbeli lakás, istálló melékhelyiségekkel. - Ugyanott I szoba, konyha, spájz nyárikonyha, melékhelyiségekkel. - Kálman u. 2. 17-1039

ELADÓ modern több-lakásos családiház 400 61 gyümölcsösrel, Ag u. 3. sz. Katz-telep. Érdeklődni: Piac u. 70. sz. 17-1064

ELADÓ ház, Homok-u. 15. sz. Értekezni: Bethlen-u. 54. 17-302

ITT egy alkalmi vétel. Eladó villamos megállóhoz közel nagyon szép 4 szobás, fürdőszobás, adómentes úrvilla Ingatlan kizárólagos megbízottja: Samu János, Deák Ferenc u. 7. 17-400

ELADÓ ház többlakással, pékkemence. Érdeklődni: Bánk kocsa, Mo nosterpályi út. 17-491

ELADÓ új adómentes ház, Hajdúszoboszlón szoba, konyhás lakás 228 telekkel, azonnai beköltözhető. Érdeklődni Uj u. 12. vágóhidnál. 17-1060

ELADÓ egy szoba konyha, sertésöl 150 négyszögletes földdel, ára 11.000 pengő Kálman u. 29. Szotyori telep. 17-1021

WOLAFFKA-telep, Bajnok u. 21. eladó. Értekezni: Késes u. 68. 17-1063

ELADÓ Király Ferenc u. 45. sz. ház szőlővel. Értekezni: Nyil u. 140. 17-1160

ELADÓ HAZHELY (16) **HAJDÚSZOBOSZLÓN** Bánomkertben fűti 700 négyszögletes telek eladó Maróthy-u. 6. 16-499

SIMONYI-UT mellett villatelek eladó. dr. Gergely Jenő ügyvéd Péterfia-u. 16. 16-551

SZEP saroktelek Vészei utcán eladó. Értekezni Rugonfalvi u. 13. 16-634

KET darab öthonapos malac eladó. Wolaffka u. 33. 16-586

ELADÓ 1000 négyszögletes villatelek, Andrási út 48-a. Cim a kiadóban. 16-1001

HAZÉPÍTÉSRE alkalmas üres telket keres Farkas ügyvéd, Arany János u. 2. 16-1058

FÖLDBERLET (23) **KIADÓ Macson** egy hold föld, tengeri göré eladó, Kishegyesi-út 12. 23-458

VERÉB dűlőben 3 k 200 négyszögletes szántóföld, haszonbérbe kiadó Pececes 24. 23-417

NAGYCSEREN 6 hold föld felesbe kiadó. Értekezni lehet: Sámsoni út 17. sz. 23-1101

KET hold föld rozs vetésnek kiadó. Galamb u. 4. Vásárpénztárral szemben. 23-1150

ELADÓ FÖLD (15) **HAJDUBŐSÖRMÉNY** határában, két mellett elsőosztályú kettő kat. 316 négyszögletes föld eladó. Értekezni lehet: Nagy ügyvéd, Péterfia-u 2. sz. 15-413

ELADÓ várostól 14 km-re gyümölcsösnek is alkalmas 6 és egygyed barna homok Hosszú-pályi kövesút mellett 37 km közebb, Ráduly József-u. 14. sz. 15-415

SZATMÁR-NÉMÉTITŐL 30 km-re vasúti állomás és községi 300 m-re 105.000 négyszögletes szántó föld eladó, négyszögletes 3 P, cím: Komáromy Szatmárnémeti, - gróf Csáky-utca 16. 15-438

MACSON 5 és fél hold föld kiadó, Komok-u. 42. 15-495

ELADÓ Vámospércs határában 12 katasztrális hold barna homok föld holdja 2500 pengő, cím: a kiadóban. 15-442

ELADÓ Mikepércsen szőlő pajtvával, tíz sor szőlő termése eladó, - Galló, 190. 15-477

EGY hild fekete föld Szentgyörgyön eladó. - Werbőczy-u. 3. földszint. 15-528

FEJOS kecske és egy kis jerke eladó. Apaffy u. 155. 15-520

SZABOLCS u. 3. sz. ház eladó. Megtekintethető bármikor. 17-1002

ELADÓ ház többlakással, pékkemence. Érdeklődni: Bánk kocsa, Mo nosterpályi út. 17-491

ELADÓ új adómentes ház, Hajdúszoboszlón szoba, konyhás lakás 228 telekkel, azonnai beköltözhető. Érdeklődni Uj u. 12. vágóhidnál. 17-1060

ELADÓ egy szoba konyha, sertésöl 150 négyszögletes földdel, ára 11.000 pengő Kálman u. 29. Szotyori telep. 17-1021

WOLAFFKA-telep, Bajnok u. 21. eladó. Értekezni: Késes u. 68. 17-1063

ELADÓ Király Ferenc u. 45. sz. ház szőlővel. Értekezni: Nyil u. 140. 17-1160

ELADÓ HAZHELY (16) **HAJDÚSZOBOSZLÓN** Bánomkertben fűti 700 négyszögletes telek eladó Maróthy-u. 6. 16-499

SIMONYI-UT mellett villatelek eladó. dr. Gergely Jenő ügyvéd Péterfia-u. 16. 16-551

SZEP saroktelek Vészei utcán eladó. Értekezni Rugonfalvi u. 13. 16-634

KET darab öthonapos malac eladó. Wolaffka u. 33. 16-586

ELADÓ 1000 négyszögletes villatelek, Andrási út 48-a. Cim a kiadóban. 16-1001

HAZÉPÍTÉSRE alkalmas üres telket keres Farkas ügyvéd, Arany János u. 2. 16-1058

FÖLDBERLET (23) **KIADÓ Macson** egy hold föld, tengeri göré eladó, Kishegyesi-út 12. 23-458

VERÉB dűlőben 3 k 200 négyszögletes szántóföld, haszonbérbe kiadó Pececes 24. 23-417

NAGYCSEREN 6 hold föld felesbe kiadó. Értekezni lehet: Sámsoni út 17. sz. 23-1101

KET hold föld rozs vetésnek kiadó. Galamb u. 4. Vásárpénztárral szemben. 23-1150

ELADÓ FÖLD (15) **HAJDUBŐSÖRMÉNY** határában, két mellett elsőosztályú kettő kat. 316 négyszögletes föld eladó. Értekezni lehet: Nagy ügyvéd, Péterfia-u 2. sz. 15-413

ELADÓ várostól 14 km-re gyümölcsösnek is alkalmas 6 és egygyed barna homok Hosszú-pályi kövesút mellett 37 km közebb, Ráduly József-u. 14. sz. 15-415

SZATMÁR-NÉMÉTITŐL 30 km-re vasúti állomás és községi 300 m-re 105.000 négyszögletes szántó föld eladó, négyszögletes 3 P, cím: Komáromy Szatmárnémeti, - gróf Csáky-utca 16. 15-438

MACSON 5 és fél hold föld kiadó, Komok-u. 42. 15-495

ELADÓ Vámospércs határában 12 katasztrális hold barna homok föld holdja 2500 pengő, cím: a kiadóban. 15-442

ELADÓ Mikepércsen szőlő pajtvával, tíz sor szőlő termése eladó, - Galló, 190. 15-477

EGY hild fekete föld Szentgyörgyön eladó. - Werbőczy-u. 3. földszint. 15-528

FEJOS kecske és egy kis jerke eladó. Apaffy u. 155. 15-520

ELSOOSZTÁLYU hét hold tanyás föld Hajdúbagoson eladó Werbőczy u. 3. földszint. 15-527

ELADÓ egy hold szőlő terméssel, Tóth Béla Ujléta, Kövesdi tag. 15-555

VÁROSHOZ közel két hold macsi föld eladó, vagy kiadó. 2-es honvéd huszár 42. 15-688

NADUDVARON 29 kataszteri hold búzatermő feketeföld épülettel 75.000 pengőért Nagy Sándor ingatlanirodában, Csapó u. 27. 15-679

ELADÓ 8 kat. hold prima fekete föld Karca-gon, közel a városhoz. Rakovszky u. 36. 15-1046

NAGYALLOMASHOZ félkilométerre két hold, 300 négyszögletes föld, jó lakásokkal és mellék-helyiségekkel eladó. Kerektelep, Száva Gyula utca végén. Horváth János. 15-492

FÖLD eladó, homokos 5 és 28 hold búzatermő, ház kisebb, nagyobb, - Pataky, Péterfia u. 53. 15-1067

ELADÓ ALLATOK (14) **TIZ darab 6 hónapos mangalica süldő eladó.** Apponyi u. 4. 14-284

EGY jorksere törzskönyvezett 7 hónapos faj kan eladó, Diószegi-út 26 Daráló-malom. 14-427

ELADÓ 2 éves koca 2 malac és 7 hónapos ártány, Tócs-kert Vaspál u. 15. 14-327

ELADÓ mangalica sertés egyéves Homokkert Rigó-utca 51. 14-426

FEJOSKECSKE eladó, Nyil-u. 16. 14-423

ELADÓ fiatal szarvatan fehér faj bakkecske. Ugyanott 3+1 rádió, szekrény, ajtó, ablak vas ráccsal, Keleti-sor 21. Vargakert. 14-447

EGY hathónapos mangalica ártány malac eladó, Kishegyesi-út, fatelepen. 14-453

EGY héthónapos Yorksiri süldő eladó, István-út 51., Széchenyi-út végén. 14-461

ELADÓ belga anya nyulak fiaival és fiatal bakok, Szegedj Gergely 12. 14-478

BIKA 2 éves, angol választott malacok eladók. Ugyanott tárcsás borona rögtörő henger, szőrorosta, szánskaó vaskályák, 60 darab kacsa, használt kocsi, Bellelegő 57., Brámer, Acsádi-ut-nál. 14-515

KET darab angora bak és egy belga bak eladó. Ag-u. 3. 14-481

MÉHCESALADOK 3 darab 42-es Nagybecs-nádi kaptárral vagy anélkül angora nyulak ketreccel olesón eladók. Nyilastelep, Fancso-vics u. 40. 14-574

EGY nyolchónapos mangalica süldő eladó, Poroszlai út 83 Nagynál. 14-626

TIZENEGYHÓNAPOS süldő eladó György u 34 Gerébj telep. 14-492

MÉHEK, 8 esetleg 12 család kaptárban, kosok, üres kaptárak eladók. Dobo u. 1. 14-628

EGY éves mangalica malac eladó. Nagy András, Kuruc 112. 14-629

ANGORA nyul és szőreladó. Mester u. 34. sz. 14-631

GYÖNYÖRŰ példányú fiatal angora nyulak eladók. Széchenyi 6. Fűszerület. 14-623

EGY hizónak való ártán eladó. Bősörményi út 10. 14-601